

Univerzita Palackého v Olomouci
Fakulta tělesné kultury

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2020

Aleš Groda

Univerzita Palackého v Olomouci
Fakulta tělesné kultury

Terorismus
Bakalářská práce

Autor: Aleš Groda, Ochrana obyvatelstva
Vedoucí práce: Doc. Ing. Jaromír Novák, CSc.

Olomouc 2020

Bibliografická identifikace

Jméno a příjmení autora:	Aleš Groda
Název bakalářské práce:	Terorismus
Pracoviště:	Katedra aplikovaných pohybových aktivit
Vedoucí bakalářské práce:	Doc. Ing. Jaromír Novák, CSc.
Rok obhajoby bakalářské práce:	2020

Abstrakt:

Bakalářská práce se věnuje problematice terorismu. V první části bakalářské práce naleznete definování pojmu terorismus, jeho zakotvení v legislativě České republiky, historii a způsoby radikalizace. V druhé části práce jsem se zaměřil především na islámský terorismus, kde jsem popsal největší teroristické útoky v moderních dějinách lidstva a představil nejobávanější tváře islámského terorismu.

Klíčové slova: terorismus, bezpečnost, zbraně, financování, organizovaný zločin, atentáty, prevence, radikalizace.

Souhlasím se zapůjčením závěrečné písemné práce v rámci knižních služeb.

Bibliographical identification

Author's first name and surname: Aleš Groda

Title of the bachelor thesis: Terrorism

Department: Department of Adapted Physical
Activities

Supervisor: Doc. Ing. Jaromír Novák, CSc.

The year of presentation: 2020

Abstract:

This bachelor thesis deals with the issue of terrorism. The first part of the thesis defines the term terrorism, its anchoring in the legislative Czech Republic, history and ways of radicalization. In the second part I focus mainly on Islamic terrorism, where I described the biggest terrorist attacks in the modern history of mankind and presents the most feared faces of Islamic terrorism.

Key words: terrorism, security, weapons, financing, organized crime, assassinations, prevention, radicalization.

I agree with the thesis paper to be lent within the library service.

„Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma: *Terorismus* zpracoval sám a uvedl jsem všechny použité prameny

V Olomouci dne 1. dubna 2020

.....

Aleš Groda

Děkuji panu doc. Ing. Jaromíru Novákovi, CSc., za drahocenné rady, vřelý lidský přístup a metodickou pomoc, kterou mi ochotně poskytoval po celou dobu vytváření této práce.

OBSAH

1.	ÚVOD	9
2.	PŘEHLED POZNATKŮ	10
2.1.	Vymezení pojmu „Terorismus“ a jeho ukotvení v legislativě České republiky	10
2.2.	Moderní historie terorismu	12
2.2.1.	Historie terorismu v Rusku	12
2.2.2.	Historie terorismu na Balkáně	13
2.2.3.	Historie Irského terorismu	15
2.3.	Radikalizace	16
2.4.	Ideologie terorismu	19
2.4.1.	Menšinové skupiny	20
2.4.2.	Anarchistické skupiny	20
2.4.3.	Neonacistické a krajně pravicové skupiny	20
2.4.4.	Psychopatické (Patologické) skupiny	20
2.4.5.	Skupiny s náboženskou motivací	20
2.5.	Motivace útočníků	21
2.6.	Podpora teroristických skupin	22
2.6.1.	Státní podpora	22
2.6.2.	Podpora jinou skupinou	23
2.6.3.	Podpora sdělovacích prostředků	23
2.7.	Organizační struktura teroristické skupiny	24
2.8.	Typologie terorismu	25
2.9.	Typy teroristických útoků	26
2.9.1.	Bombový útok	26
2.9.2.	Hrozba použití výbušného zařízení	26
2.9.3.	Atrapa výbušného systému	27
2.9.4.	Vydírání	27
2.9.5.	Sabotáže	27
2.9.6.	Dezinformace a propaganda	27
2.9.7.	Vraždy významných osob	28
2.9.8.	Únos	28
2.10.	Islámský terorismus	29
Islám		29
2.10.1.	Džihád	30
2.10.2.	Islamistický fundamentalismus	30
2.11.	Islamistické teroristické skupiny a hnutí	31

2.11.1. Muslimské bratrstvo.....	31
2.11.2. Al-Káida.....	31
2.11.3. Talibán	31
2.11.4 Hizballáh	32
2.11.5. Boko Haram.....	32
2.11.6. Islámský stát	33
3. CÍL PRÁCE	34
4. METODIKA PRÁCE	34
4.1. Protiterorismus a prevence	34
Sběr a analýza informací.....	36
Charakteristika cílů.....	37
Charakteristika útočníků	37
5. VÝSLEDKY PRÁCE.....	38
5.1 Migrační krize v Evropě.....	39
5.2 Největší teroristické útoky na světě	42
5.2.1. Teroristické útoky z 11. Zář. 2001	42
5.2.2. Teroristické útoky v Paříži z listopadu 2015	43
5.2.3. Teroristické útoky v Londýně.....	44
5.2.4. Teroristický útok v Tokiu.....	44
5.3 Největší osobnosti na Islámské teroristické scéně.....	45
5.3.1. Saddám Husajn	45
5.3.2. Bin Ládín Usáma bin Muhammad	46
5.3.3. Abu Bakr Al-Bagdádí	46
5.3.4. Šókó Asahara.....	47
5.4. Zbraně hromadného ničení	48
5.4.1. Biologické zbraně	48
5.4.2. Chemické zbraně.....	49
5.4.3. Jaderné zbraně	50
5.5 Koronavirus-terorismus?.....	51
5.6. Financování teroristických skupin.....	53
6. ZÁVĚR.....	55
7. SOURHN	57
8. SUMMARY	58
9. REFERENČNÍ SEZNAM	60

1. ÚVOD

„Nikdo není tak slabý, aby nemohl škodit.“

Lucius Annaeus Seneca.

Terorismus patří k pojmům, se kterým se setkal snad každý z nás a který v nás vyvolává obavy a strach. Vlivem civilizačního i technologického vývoje se na jednu stranu zkvalitňuje úroveň života, ale také rostou bezpečnostní rizika. Terorismus dnes představuje největší globální bezpečnostní riziko a problém.

„V odborné literatuře je celá řada definic, která se vztahuje k terorismu. Slovo terorismus se poprvé objevilo již v roce 1798 a to v dodatku ke Slovníku Francouzské akademie. V té době ovšem nemělo tentýž smysl, v jakém ho používáme dnes“ (Bonanate, 1994, 9). Obecně jím označujeme akce ilegálních hnutí, kterými chtějí dosáhnout rychlé a drastické politické změny, či sociálního řádu v dané zemi. Za posledních sto let došlo k dramatickému nárůstu teroristických útoků. Roste tak nejen jejich frekvence a intenzita, ale i míra násilí. Hlavním prvkem terorismu je násilí, jakožto nástroj pro dosažení různorodých politických cílů. V roce 1980 byla v USA publikována definice slova terorismus, která se také stala výchozím standardem pro posuzování teroristických činů. „Terorismus je propočítané použití násilí nebo hrozby násilím, obvykle zaměřené proti nezúčastněným osobám, s cílem vyvolat strach, jehož prostřednictvím jsou dosahovány politické, náboženské nebo ideologické cíle. Terorismus zahrnuje i kriminální zločiny, jež jsou ve své podstatě symbolické a jsou cestou k dosažení jiných cílů, než na které je kriminální čin zaměřen.“

Dalším pohledem na terorismus je pohled z druhé strany, tedy jak chápou terorismus samotní teroristé. Carlos Marighella, samozvaný otec městského terorismu, definoval terorismus jako akci. Ve své knize *Minimauual of the Urban Guerilla* napsal: „Akce městské gerily musí být provedeny s velkým krveprolitím, klidně a rozhodně. Útoky musí být bezohledné a propočítané tak, aby měly co největší dopad na společnost.“

Růst vyplývajících rizik nutí instituce, organizace a státy spojovat síly a spolupracovat proti terorismu. Globální spolupráce v boji proti terorismu je dnes životní nutností. Česká republika se aktivně podílí na protiteroristických aktivitách zejména

v oblasti zahraničně politické, ve sféře policejních a zpravodajských služeb. (Marian Brzybohatý, 1999, 3)

2. PŘEHLED POZNATKŮ

Téma terorismus jsem si pro svou práci vybral proto, že se s ním setkáváme téměř denně ať už v novinách, či médiích a vzbuzuje v lidech obavy a strach. Chtěl jsem proniknout hlouběji do tohoto tématu a porozumět systému, na základě kterého funguje obrana proti terorismu, a také proniknout do historie terorismu a strategie teroristických organizací. Nesmírně si vážím práce lidí, kteří se snaží zabránit teroristickým útokům a chránit tak životy nevinných lidí.

V následujících kapitolách si představíme pojem terorismus, jeho zakotvení v legislativě České republiky, historii, způsoby radikalizace a podrobnější členění terorismu podle různých aspektů. Dále se dozvíme, jaká je organizační struktura teroristické skupiny a pronikneme do specifické odnože terorismu a to do Islamistického terorismu.

2.1. Vymezení pojmu „Terorismus“ a jeho ukotvení v legislativě České republiky

Slovo teror je odvozeno z latinského *terrere*, což v překladu znamená strašný. Pojem terorismus tedy obsahuje jednání a metody, které vzbuzují pocity strachu a hrůzy. V průběhu historie slovo terorismus měnilo svůj význam. Například německý filozof, Immanuel Kant v roce 1798 označoval terorismem pesimistické pojetí osudu lidstva.

Po teroristickém útoku z roku 2001 přijala Česká republika definici teroristického činu, kterou zveřejnila 27. 12. 2001 Rada Evropské Unie.

„**Teroristický skutek**“ je zde chápán jako množina vyjmenovaných činů, které mohou, svou podstatou nebo kontextem, vážně ohrozit chod konkrétního státu nebo mezinárodní organizace. V rámci vnitrostátních právních řádů se jedná o skutky, které byly spáchány s úmyslem:

- vážně zastrašit obyvatelstvo
- nenáležitě přimět vládu nebo mezinárodní organizaci ke konání či nekonání konkrétních kroků;

- vážně destabilizovat či zničit základní politické, ústavní, hospodářské nebo sociální struktury země nebo mezinárodní organizace, a to:
 - útokem na lidské životy, který může zapříčinit smrt;
 - útoky na psychickou integritu osob;
 - únosy nebo braním rukojmí;
 - zapříčiněním rozsáhlých destrukcí vládních nebo veřejných zařízení, dopravních systémů, infrastrukturních zařízení, pevných platform na kontinentálním šelfu, veřejných míst nebo soukromého vlastnictví, ohrožujícími lidské životy nebo mající za následek vážné ekonomické ztráty;
 - obsazením letadel, lodí nebo jiných prostředků veřejné dopravy nebo dopravy zboží;
 - výrobou, držením, obstaráváním, přepravou, dodáváním nebo používáním zbraní nebo výbušnin jaderné, chemické nebo biologické povahy, stejně jako práce na výzkumu nebo vývoji těchto zbraní;
 - pouštěním těchto nebezpečných látek do volného oběhu, zakládáním požárů, výbuchů nebo zapříčiňování povodní, jejichž průběh ohrožuje lidské životy;
 - přerušováním nebo přerušením dodávek vody, elektřiny nebo jiných základních zdrojů, což může rovněž ohrozit lidské životy;
 - výhružkami spácháním těchto skutků, zmíněných výše;
- vedením teroristické skupiny;
- účastí v teroristické skupině, a to i ve funkci informátora, poskytovatele finanční či materiální podpory, s vědomím, že tato pomoc napomůže páchání zločinných aktivit skupiny;

Pro účely téhož dokumentu je „**teroristická skupina**“ definována jako strukturovaná skupina, složená z více než dvou osob, ustavená pro delší časové období a konající v rámci dělby práce kroky nutné ke spáchání teroristických činů (viz výše). Nejedná se o náhodné či jednorázové spolčení. Pro usnadnění dalšího postupu Rada EU přímo stanovila seznam organizací a osob, splňujících tuto definici. Pravidelně aktualizovaný seznam je dodatkem Společného postoje.¹

¹ <https://www.mvcr.cz/clanek/definice-pojmu-terorismus.aspx>

Česká republika nemůže ignorovat hrozící riziko terorismu, a tak přijala Evropskou konvenci o potlačování terorismu, která byla vyhlášena 27. 1. 1977 Radou Evropy a zapracovala její znění do Trestního zákona ČR. Na základě této konvence, která je v České republice platná od 15. 7. 1992 jsou za teroristické považovány tyto trestné činy:

1. §180 písmeno a tr. zák. – ohrožení bezpečnosti vzdušného dopravního prostředku a civilního plavidla
2. §180 písmeno b tr. zák. – sdělení nepravdivé informace, ohrožující bezpečnost za letu (za plavby)
3. §180 písmeno c tr. zák. – zavlčení vzdušného dopravního prostředku do ciziny
4. §216 tr. zák. – únos (čl. 1. písmeno b EKPT)
5. §234 tr. zák. – braní rukojmí (čl. 1. písmeno b EKPT)
6. Trestné činy zahrnující v sobě (úmyslné) použití výbušniny, granátu, rakety, automatické střelné zbraně nebo bomby v dopise či balíku, pokud toto použití ohrozí osoby
7. Všechny násilné úmyslné trestné činy proti chráněným osobám
8. Trestné činy teroru podle §93 a 93 písm. a tr. zák.

(Trestní zákon České republiky, 1992)

(Brzybohatý, 1999,53)

2.2. Moderní historie terorismu

Historie terorismu je téměř tak dlouhá, jako samotná historie lidstva. Formy a metody se však mění současně s vývojem společnosti i rozvojem technologií. Záznamy teroristických činů můžeme nalézt ve starých textech, jako jsou egyptské hieroglyfické texty, Bible nebo Odyssea.

2.2.1. Historie terorismu v Rusku

Jedna z významných epizod v moderní historii terorismu má své kořeny v Rusku kolem roku 1830. Tehdejší carský politický režim patřil k nejzastaralejším a nejdespotičtějším v Evropě. Zatímco všude již průmyslová revoluce vítězila, ve Svaté Rusi by se daly podmínky životů milionu lidí přirovnat k feudalismu. A tak vznikla politická organizace Zemlja i volja, v překladu Půda a svoboda. Zemlja i volja a poté ještě více extremističtější politická hnutí s názvem Narodnaja volja, patřily mezi nejširší

populistická hnutí ne jen v Rusku, ale i v Evropě. Program těchto hnutí byl založen na destrukci carského samoděržaví a vytvořením federací samosprávných socialistických jednotek, založených na pravidlech komunitárního typu.

V létě roku 1874 se hnutí Půda a svoboda pokusilo o první krok vpřed. Skupina tisíců jedinců se vydala na ruský venkov s úmyslem začít proticarskou revoltu. Žádný úspěch se však nekonal hlavně díky nedostatečné organizaci a nulové strategii.

Od té doby se začalo tvořit zralejší ilegální hnutí, s přesným řádem a cílem a také s pečlivým výběrem členů. Tento postup přišel některým členům moc pomalý a promarxistická část zůstala u přípravného programu, zatímco populistická část zahájila hned několik spontánních akcí a vydala se cestou terorismu.

Největším z nich byl atentát na Petrohradského gubernátora Trepova. Spáchala jej v lednu roku 1878 mladá revolucionářka Věra Zasuličová. Útok Trepov přežil. Vrcholem úspěchu národního terorismu byl atentát z roku 1881 namířen na cara Alexandra II. Zraněním způsobeným bombou na jeho kočár podlehl. Tento čin však místo úspěchu spíše hnutí uškodil. Lidé se ohradili proti chaosu a násilí.

2.2.2. Historie terorismu na Balkáně

Na konci devatenáctého a na začátku dvacátého století vtrhl na světovou scénu Balkán, který se pak na celé dvacáté století stal jevištěm několika nejděsivějších představení, jaká politický boj pamatuje.

Makedonie, země sevřená mezi Jugoslávií, Albánií, Řeckem a Bulharskem byla obývána několika národy oddělenými i věroukou (katolíci, pravoslavní a muslimové) a byla předmětem sporu mezi Cařihradem, Sofií, Athénami a Bukureští. Opakovaně zde docházelo k separatistickým pokusům nebo snahám o autonomii.

Působila zde vnitřní makedonská revoluční organizace (VMRO), založená v roce 1893, jako tajné hnutí, podporované Bulharskem, které chtělo využít krize v Makedonii s cílem převzít moc. VMRO zahrnovala emancipaci chudých tříd, pozemkové reformy a nezávislost. Hnutí bylo založeno intelektuály a učiteli. Organizovalo se do buněk, které měly svou souběžnou činností získat kontrolu nad územím Makedonie. Cílem bylo vyvolat ozbrojené povstání, které se mělo proměnit v partyzánskou válku a současně se vyhnout násilné represí otomanské vlády. Strategie VMRO se opírala o schématické hodnocení mezinárodní situace. Všechny evropské země nepochybovaly o tom, že

turecká říše zažívá vnitřní otřesy. Buňky VMRO odhalily neschopnost ústřední turecké vlády udržet imperiální řád a doufaly, že v západních mocnostech vyvolají přesvědčení, že jsou ohroženy i jejich vlastní zájmy a že bude nutný zásah.

28. a 30. Dubna 1903 byla vyhozena do povětří francouzská loď naložená zbraněmi pro Turky, zapáleny plynovody v kasinech, lokálech a barech navštěvovaných lidmi ze Západu vybuchovaly bomby. Tyto, čistě teroristické akce k ničemu nevedly, a tak byla za pár měsíců zvolena jiná cesta, a to ozbrojené lidové povstání. To bylo zahájeno v srpnu roku 1903 útokem na tureckou posádku v Albánii. Tentokrát ústřední turecká vláda zareagovala více než zuřivě a výsledkem bylo tisíce mrtvých, zapálené domy, znásilněné ženy a osiřelé děti. Ničemu to však neposloužilo a impérium se nezhroutilo.

V letech 1912-1913 Balkánské války rozkolísaly turecké impérium, a Balkánská liga (Řecko, Srbsko a Bulharsko) došla k definitivnímu vyhnání Turků z Evropy. Značnou část území Makedonie si podmanilo pod kontrolu Srbsko. I zde však vznikla teroristická skupina, a to organizace Černá ruka autonomně zorganizovaná v roce 1911 plukovníkem Dimitrievičem se souhlasem srbské vlády. Srbská vláda zamýšlela vytvořit Velké Srbsko jako hegemonu Balkánu. 10. Června 1903 spáchala Černá ruka královraždu. Vraždu posledního představitele rodu, který vládl Srbsku od roku 1817. Král Alexandr Obrenovič a jeho manželka Draga byli zastřeleni na protest proti prorakouské fúzi, kterou srbská vláda procházela. Značné destabilizující důsledky přinesl sarajevský atentát na arcivévodu Františka Ferdinada a jeho manželku, spáchaný 28. Června 1914 Gavrilem Principem. Princip byl členem tajné společnosti Mladá Bosna, která byla rovněž napojena na Černou ruku.

Tento útok je často příliš zjednodušeně pokládán za příčinu První světové války. Z objektivního hodnocení historických faktů však jednoznačně vyplývá, že válka by vypukla i bez tohoto atentátu. Smrt následníka trůnu byla v tomto případě pouhou záminkou k jejímu rozpoutání. (Brzybohatý, 1999, 22).

2.2.3. Historie Irského terorismu

I přesto, že se Velká Británie nemusela nikdy potýkat s přítomností nepřátelských vojsk na svém území, málokterá země zažila tak dlouhé a krvavé vnitřní násilí. Spojené království zahrnuje Anglii, Skotsko, Wales a Irsko. Větší části severního Irska musela koruna po první světové válce udělit status dominion, který se uděluje po neobyčejném násilném střetnutí. Po druhé světové válce získalo úplnou samostatnost.

Irský terorismus představuje první městské teroristické hnutí se širokou škálou projevů. Bylo motivováno bojem o nezávislost zaměřeným proti „vnitřnímu kolonialismu“ ekonomického typu, jehož bylo Irsko obětí a jehož kořeny sahají až do 16. století. Integrace bojovníků a obyvatelstva byla úplná a solidární. Irská Republikánská Armáda (IRA) sice nebyla silnější než britské síly, měla ale obrovskou podporu u místního obyvatelstva a Britové neuspěli ani s nelítostnými represemi. Velká Británie nasadila do boje pomocné síly policie s názvem Black and Tans (Černí a hnědí), některé násilné činy, včetně odplaty během fotbalového zápasu v Croke Park v Dublinu (14 zavražděných civilistů) se ale obrátily proti britské vládě i veřejné mínění v Británii a USA a 6. prosince 1921 musel britský premiér přistoupit na kompromis. Irsko získalo autonomní status, historie irského terorismu tím ale neskončila a o čtyřicet let se přestěhovala na sever ostrova. (Bonanate,1994,39)

V roce 1969 se IRA rozdělila na dvě frakce: oficiální OIRA a PIRA (prozatímní irská republikánská armáda). PIRA dále pokračovala v útocích zaměřených na britské vládní představitele v podobě bombových atentátů, vražd a vydírání. Podle dohody z 10. Dubna 1998, která prošla referendem v obou částech Irska, přistoupila IRA ke svému odzbrojení a částečně se stala legální politickou silou. Výměnou za to došlo k propuštění řady vězňů a Severnímu Irsku bylo garantováno, že se může připojit k Irské republice, bude-li si to přát nadpoloviční většina obyvatel. Někteří republikáni tuto dohodu nepřijali a pokračují v ozbrojeném boji proti britským silám.

Z hlediska historie lze rozčlenit i etapy terorismu. V novodobé historii byl výraz terorismus poprvé užíván v souvislosti s Velkou francouzskou revolucí. Označoval vládu státu založenou na násilí a hrozbě násilím, tedy státní teror uplatňovaný represivním aparátem vůči „nelojálními“ občanům. Od konce 80. let 20. století se v souvislosti s Ruskem a organizací působících na jeho území (Narodnja i Volja...) význam slova terorismus posouvá a spojuje s ním snahu o nápravu sociálního uspořádání a o morální

očistění společnosti. Na počátku 20. století s nástupem totalitních států lze termín terorismus vztáhnout na princip a obsah jejich vnitřní politiky. V 50. letech vrcholila snaha řady zemí o uvolnění z koloniálního systému se pak o terorismu hovoří v kontextu s bojem za nezávislost popřípadě i s náboženskými konflikty. Z hlediska programových cílů se tak vyvinuly čtyři hlavní druhy terorismu: terorismus revoluční (levicový), separatistický, pravicový a náboženský (včetně sekt).

První etapa terorismu souvisí s aktivitou ruských národovců a koncem 19. století vyvrcholila sarajevským atentátem na následníka trůnu Františka Ferdinanda d'Este. Druhá vlna terorismu se vzedmula po 1. světové válce a vyvrcholila v 50. letech. Hlavní rolí v ní sehrály separatistická hnutí. Druhá vlna terorismu opadla po rozpadu koloniální soustavy. Třetí etapa nastoupila koncem 60. let a byla úzce spjata s válkou v Koreji a Vietnamu. Válka v Indočíně ukázala možnost porazit moderní technikou vyzbrojenou armádu a vládní moc prostřednictvím malých ozbrojených skupin. Objevují se marxisticko-anarchistické skupiny jako například @RAF v Německu, @Rudé brigády v Itálii, @Přímá akce ve Francii a také separatistické organizace jako irská @IRA či baskická @ETA. V této době se již objevuje termín "mezinárodní terorismus", vyjadřující skutečnost, že některé teroristické skupiny realizovaly většinu útoků v zahraničí a řada z nich spolu úzce spolupracovala. V současné době se do popředí dostávají aktivity pravicových a náboženských teroristů. Jednou z odlišností pravicových teroristických skupin je snaha vyhnout se publicitě. V řadě případů jsou tajně podporovány vládou, policií či armádou. Jejich častou podobou jsou anonymní eskadra smrti, která likvidují nepohodlné osoby, což je typické pro země Jižní Ameriky, Španělsko, Irsko a Turecko. Do této etapy již spadá muslimský fundamentalismus. (Brzybohatý, 1999)

2.3. Radikalizace

Definic pro pojem radikalizace je celá řada. Obecně je radikalizace definována jako proces podpory, nebo zapojení do činností považovaných (jinými) za porušení důležitých sociálních norem (např. zabíjení civilistů) (Kruglanski, 2014).

Charles Allen (2007) definuje radikalizaci jako „proces přijetí extrémistického systému přesvědčení, včetně ochoty používat, podporovat nebo usnadňovat násilí jako metodu k provádění společenských změn.“ Samotná radikalizace a její vyvrcholení terorismem představují vážnou hrozbu pro bezpečnost a stabilitu světa.

Forem radikalizace je mnoho a teroristické organizace jsou velmi vynalézavé v nábore nových radikálů. Využívají kostely, mešity, věznice, migrační centra či sociální sítě. Využívají strach, politickou nespokojenost a kulturní podobnost ve svůj prospěch. Model radikalizace obsahuje několik fází a úrovní. Jde o citlivý proces ve kterém hraje také významnou roli členství ve skupinách a meziskupinových vztahů v procesu radikalizace.

Během posledních třiceti let jsme spolu s rozšiřováním fenoménu globálního džihádu byli svědky rostoucího trendu konvertitů k islámu integrujících se do globálních organizací džihádu. Někteří z těchto konvertitů představují důležitý prvek teroristické infrastruktury na celém světě, zejména na Západě. Někteří jsou přijímáni jako zahraniční bojovníci do řad islámského státu nebo jiných islámských extremistických organizací. Globální džihádistické organizace identifikovaly potenciál nových konvertitů (znalost místní kultury, obtíže při jejich sledování, kterým čelí zpravodajské organizace) a investují úsilí ve všech možných sférách (fyzických i digitálních), aby je najaly k teroristické činnosti.

Přestože nápravné instituce by měly být silnými partnery při de-radikalizaci a odpoutanosti od násilí, hrály věznice historicky v mnoha případech pomocnou roli radikálním organizacím, umožňující nábor nových následovníků. Nejnovější příklady z Evropy, EU a Blízkého Východu ukazují, že věznice často usnadňují šíření islamistické ideologie poskytováním vězňům platformu pro vytváření aliancí, výměnu zkušeností a nábor potenciálních útočníků.

Od roku 2014, tedy od doby založení samozvaného Chalífátu v Iráku a Sýrii se komunikační strategie Islámského státu ukázala jako účinná, při nábore zahraničních džihádistických bojovníků a lidí k emigraci do jiných regionů.

Hlavním mechanismem propojující toky obyvatel s terorismem jsou nadnárodní populační hnutí pro radikalizaci. Šíření terorismu také přispívá migrační tok, který nese určitá bezpečnostní rizika. Studie vlivu kulturní blízkosti migrantů v hostitelské zemi uvádí, že právě kulturní blízkost může šíření terorismu podporovat. Podobnosti ve zvycích, kultuře či víře vzbuzují důvěru v sociální interakce mezi migranty a místním obyvatelstvem. Integrace migrantů z kulturně vzdálených zemí je ovšem složitější a toho využívají teroristické organizace pro nábor nových stoupenců. Analýzy poskytují

důkazy o tom, že se šíření terorismu oslabuje pokud hovoříme o zemích kde je blízký kulturní vztah mezi migranty a hostitelskou zemí.

V Evropě existují důkazy, že existuje vazba mezi drobným zločinem a terorismem, kde jsou jednotlivci na okraji společnosti, nebo ve vězení nejzranitelnější vůči radikalizaci. V jiných oblastech světa se vztah mezi organizovaným zločinem a terorismem změnil v symbiózu a konvergenci. Činnosti teroristů a organizovaných zločinců se často navzájem posilují, přičemž teroristé se přímo nebo nepřímo zabývají činnostmi organizovaného zločinu, jako je obchodování s lidmi, pašování, vydírání, únos za výkupné a nedovolený obchod s přírodními zdroji, a to z finančních nebo materiálních výhod. Tyto přínosy přispívají k oslabení státní bezpečnosti, stability a sociálního a hospodářského rozvoje, což může zase vytvářet nebo udržovat podmínky pro prosperitu organizovaných zločineckých skupin. Na druhé straně mohou skupiny organizovaného zločinu využívat teroristické taktiky, včetně strategického využití násilí, aby dosáhly svých cílů. (Reitano et al., 2010)

Abdel-Samad (2014,147) rozlišuje tři formy radikalizace, a to archaický konzervatismus, eskapismus a náboženský avantgardismus.

Archaický konzervatismus se hojně vyskytuje ve skupinách migrantů, přicházejících z venkovských patriarchálních regionů, kde je úroveň vzdělání nízká a aplikují se archaické kmenové zákony. Tato forma nemusí nutně vycházet z náboženského přesvědčení. Vzniklé násilí není namířeno na hostitelskou zemi, ale na „odpadlíky“ od společnosti této diaspory. Stávají se oběťmi rodinného násilí, jelikož ohrožují pověst a stabilitu rodiny. Násilí je namířeno v první řadě proti ženám. V krajních případech této formy radikalizace dochází k vraždám ze cti, či nuceným sňatkům.

Eskapismus je forma radikalizace, ke které jsou náchylní především mladí lidé, kteří vyrůstali ve slabých sociálních strukturách. Rodina ani společnost, ve které žijí, jim není schopna poskytnout adekvátní model života, což u nich vede k frustraci a vyčlenění. To vše je příčinou, proč tyto lidé hledají nový model života v organizovaných skupinách, se kterými páchají dlouhodobě či krátkodobě trestnou činností. Skupina poskytuje jedinci oporu a také pocit bezpečí a tak se jedinec cítí „být někým“. S tímto jevem se lze setkat téměř ve všech zemích, v Evropě například v Bruselu, Birminghamu ve švédském

Malmö, nebo v Banlieu u Paříže. Ani v tomto případě nemusí být náboženství hlavním faktorem. Rozhodující je především sociální situace.

Náboženský avantgardismus zahrnuje osoby, které se vyhýbají tradičním islámským spolkům a sami sebe považují za předvoj politicko-náboženské revoluce. Pro tuto formu jsou náchylní především arabští studenti a němečtí konvertité. Nejprve dochází k odloučení od rodinného prostředí a poté k izolaci, které využívají radikální skupiny. Část avantgardistů má sklon k islamizaci a část k islamistickému provolávání k mobilizaci do mezinárodního džihádu. V minulosti se islamistický avantgardismus dělil na dvě strany a to na salafisty a džihádisty. Tyto dvě strany spolu nespolupracovaly ani neudržovaly kontakt. Společným charakteristickým rysem obou skupin je to, že sami sebe považují za elitu a rekrutují mladé muslimy převážně ze středních vrstev s hlubokým duchovním ukotvením a nadprůměrným vzděláním. Na rozdíl od džihádistů byli salafisté v minulosti apolitičtí a usilovali o změnu muslimské společnosti za pomoci morálních kázání. Salafisté se také zřetelně vymezovali proti násilí. Tyto poměry již dnes neplatí, vzhledem k tomu, že boje mezi Saudskou Arábií a mulláhovským režimem v Íránu se rozšiřují. (Abdel-Samad, 2014)

Často si lidé kladou otázku, jak zastavit radikalismus. Je to vůbec možné? Většina muslimů, žijících v Evropě se o politiku příliš nezajímají a na srdci jim leží převážně blahobyt jejich dětí. Nelze nahlížet na muslimy jako na potenciální teroristy, to by byl velký omyl a také hrozba pro mír. Je téměř nemožné zmobilizovat tuto nečinnou část muslimů k boji proti extremistům. Liberální muslimové se na rozdíl od konzervativních neorganizují do velkých spolků, protože sami sebe považují za individua. Toho využívají islamistické svazy, které vědí, že se proti nim nikdo nebude bouřit a tak se mohou vydávat za představitele všech muslimů. K problematice terorismu se také musí postavit samotný stát. Nelze připouštět přílišnou moc islámským svazům, protože lidé, kteří se organizují ve jméno náboženství a vytvářejí lobby, mnohdy usilují o upevnění nábožensko-konzervativního obrazu společnosti a „s posvěcením Boha“ získávají důvěru a tím pádem i vliv nad stoupenci svého náboženství. (Abdel-Samad, 2014)

2.4. Ideologie terorismu

„Použití teroristických metod je zdůvodňováno na různém ideologickém základě. Ideologické spektrum teroristických skupin je rozloženo od krajní pravice až po

nejkrajnější levici. Z tohoto hlediska lze provést i následující orientační rozdělení.“ (Brzybohatý, 1999,20)

2.4.1. Menšinové skupiny

Členové těchto skupin se považují za svobodné bojovníky, kteří podporují náboženské menšiny v konfliktu s dominantní kulturou nebo politickou silou. Zde můžeme zařadit např. Baskické národní hnutí a Irskou republikánskou armádu atd. Jejich cílem je odtržení určitých území od území existujících států a vytvoření nového státu na nacionálním principu.

2.4.2. Anarchistické skupiny

Anarchistické skupiny nejsou zaměřeny na určitý cíl. Většinou se pokoušejí o destrukci stávajícího systému, proti kterému vedou boj. Aby dosáhli tohoto cíle, používají násilné metody. Anarchistické skupiny se nejvíce nacházejí v Evropě. Jedna z těchto skupin se nachází ve Španělsku pod názvem MIL. Na základě posledních informací se anarchisté formují také v zemi odkud anarchismus vznikl - v Rusku.

2.4.3. Neonacistické a krajně pravicové skupiny

V dnešní době výrazně roste pravicový extremismus a to převážně na území Německa, kde dochází k velkému množství útoku zaměřený na emigranty a přistěhovalce. Jejich hlavní příčinou je rasová nenávisť, zdůvodňovaná nacistickou, nebo neonacistickou ideologií. Neonacistické skupiny se nenacházejí jenom na území Německa, ale také v USA ve Francii. V České republice se například jednalo o hnutí skinheads, které určitě do této kategorie můžeme zařadit.

2.4.4. Psychopatické (Patologické) skupiny

Zločiny psychopatu většinou pocházejí od jednoho člověka, který má většinou duševně narušenou osobnost. Psychopatické jednání není způsobeno jenom vlivem vrozených dispozic, ale hlavní příčinou mohou být drogy, psychický stress, sexuální zneužívání v dětství, frustrace.

2.4.5. Skupiny s náboženskou motivací

Prosazování náboženských cílů prostřednictvím teroru může nezasvěcený pozorovatel, zvláště v Evropě, považovat za historický anachronismus. Bohužel většina teroristických skupin operuje na základě náboženské ideologie. V Evropě je klasickým

příkladem Irsko kde se už delší dobu vyvíjí operace teroristů s protikatolickým nebo naopak protiprotestantským zaměřením.

Ze Středního a Blízkého východu pochází řada teroristických skupin prosazující šíření Islámu. Jejich členové se vyznačují silným iracionálním náboženským fanatismem a značnou intolerancí k jiným názorovým směrům. Faktem zůstává, že za těmito náboženskými cíli jsou většinou skryty naprosto chladně vykalkulované cíle politické (Brzybohatý,1999,21).

2.5. Motivace útočníků

Ideologie

Jedna z častých motivací útočníků je ideologie. Politická orientace útočníků se pohybuje od nejkrajnější levice až po nejkrajnější pravici. Tito útočníci mají silnou politickou, etnickou, rasovou či náboženskou orientaci. Útok může být protest, může být zaměřen na likvidaci politických odpůrců nebo může mít čistě symbolický význam.

Experiment

Tato motivace převládá mezi mladistvými delikventy a nezralými jedinci. Touží po adrenalinu, rozruchu a pozornosti. Jsou zvědaví na efekt činu. Jedná se většinou o amatéry.

Vandalismus

Podstatou této metody je zničení a opojení z něj. Iniciací jsou často drogy a alkohol. Stejně jako u experimentu, i zde lze pachatele řadit do amatérů.

Zisk

Útoky za účelem získání zisku či výhod mohou souviset s organizovanou kriminální činností. Důvodem je snaha získat peníze vydíráním, odstranit konkurenci, nebo získat výhodnější postavení.

Afekt

Tento typ motivace je na hranici s psychopatologií. Je spojen se skutečnou či fiktivní frustrací člověka. Iniciací k této akci může být zklamání v mezilidských vztazích, nespokojenost s politickou situací atd.

Uznání

Pachatel usiluje o to, aby ho lidé oslavovali a aby se stal hrdinou. Může například nastražit výbušné zařízení, na které později upozorní a je tak z něj hrdina dne.

(Brzybohatý, 1999)

2.6. Podpora teroristických skupin

K tomu, aby mohla teroristická organizace fungovat, potřebuje podporu, kterou jí mohou poskytovat jednotlivé osoby, organizace, politická uskupení, vládní úřady nebo dokonce samotné vlády. Podpora může být poskytována pasivně či aktivně. Pasivně je prováděna na základě ideologické spřízněnosti, kdežto u aktivní podpory jsou poskytovány finanční zdroje, zbraně, informace, doklady, výcvik a v neposlední řadě technické prostředky.

2.6.1. Státní podpora

V případě, že se některý stát rozhodne aktivně podporovat terorismus, je podpora poskytována skrytě. Forma takové podpory ze strany státu je výjimečná a stát jí riskuje řadu politických, ekonomických a vojenských sankcí ze strany dalších států.

V této souvislosti existují tři různé vztahy mezi policií, ozbrojenými silami a tereristy.

V prvním případě je vztah mezi policií a tereristy zcela antagonistický, což znamená, že tyto dvě strany jsou naprosto zneprátelené a policie jednoznačně stojí proti tereristům. Tento vztah je typický pro většinu zemí s demokratickým charakterem a se stabilní ekonomickou i politickou situací.

V druhém případě nejsou vzájemné vztahy mezi ozbrojenými silami státu a tereristy jasně vyznačené a dochází k situacím, kdy státní moc využívá tereristy pro své zájmy a poskytuje jim za to protislužby, i přesto, že proti nim oficiálně vede boj. Tento vztah je typický pro země s nestabilní politickou situací. Příkladem mohou být některé z bývalých zemí SSSR, v minulosti i Afghanistan, Libye, Saudská Arábie, Kolumbie atd.

V posledním případě jsou tereristé členy ozbrojených sil státu a dostávají od něj veškerou podporu. Tito tereristé jsou vysíláni do zahraničí k realizaci útoků, jsou využíváni k odstranění nebo zavražďování politických odpůrců atd. S takovou situací se potýkají některé africké země či země Středního východu.

2.6.2. Podpora jinou skupinou

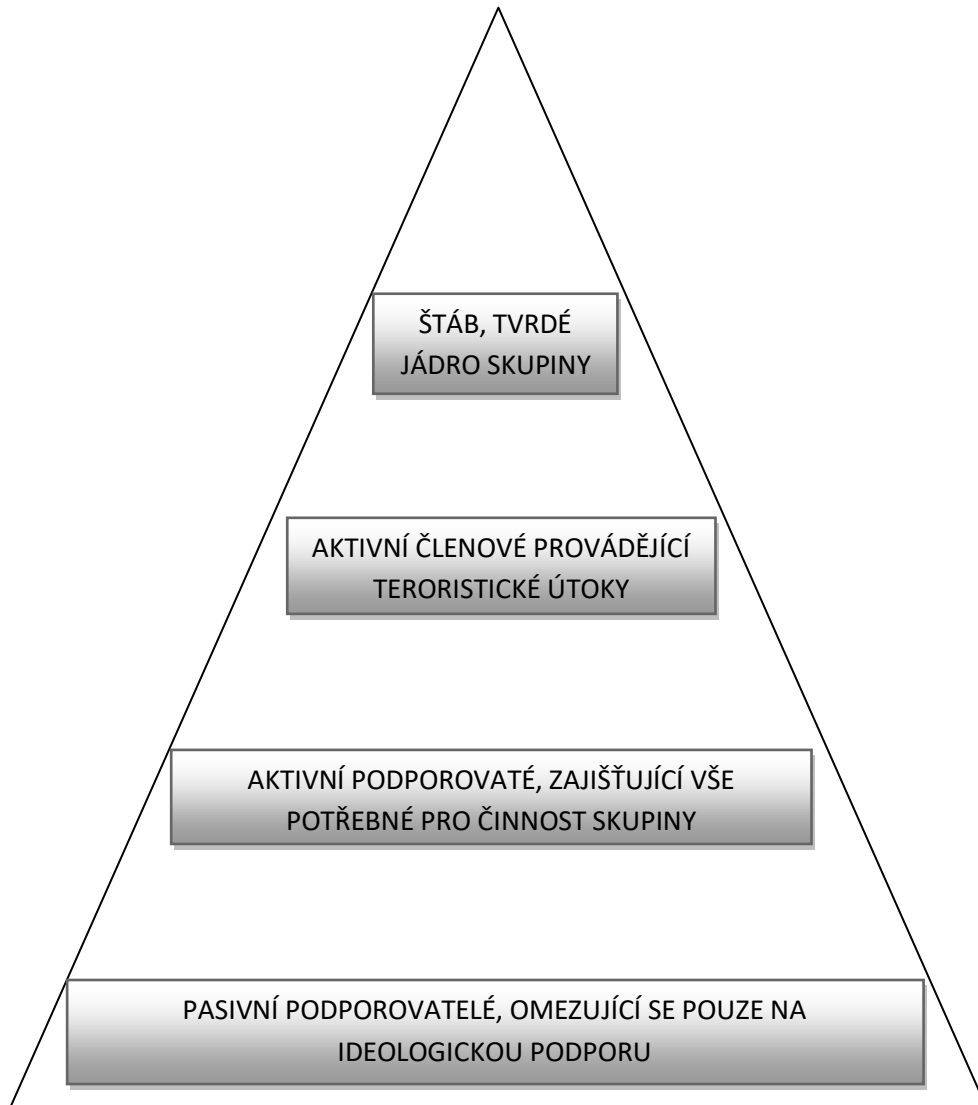
Jak jsme již zmínili výše, podpora teroristické skupiny je pro její fungování životně důležitá, a tak se některé skupiny neváhají spolčit s dalšími teroristickými skupinami i přes možné ideologické rozdíly. Velký význam má také spojení teroristických skupin s distributory a producenty drog a jejich propojení se sférou obchodu se zbraněmi a bílým masem, které jim zajistí značné finanční prostředky.

2.6.3. Podpora sdělovacích prostředků

Mezi médii a terorismem existuje interaktivní (symbiotický) vztah, protože modely mediálního průmyslu pro produkci médií mají tendenci upřednostňovat obsah silných pocitů, zatímco teroristické organizace si mohou být díky svým jednáním jisté, že jim bude zajištěna maximální přítomnost v médiích. V tomto ohledu se teroristické organizace neustále snaží manipulovat a využívat bezplatná média pro své vlastní účely. Dalo by se říci, že samotná média nabízejí globální pokrytí terorismem, ovlivňují to, jak veřejnost vnímá terorismus a nebezpečí, která z něj vyplývají, ovlivňují politická rozhodnutí použitá k reakci na terorismus, ale také vztahy vytvořené prostřednictvím mezinárodní politiky. (Irina, 2018) Bez sdělovacích prostředků by teroristé nikdy nedosáhli tak vysoké úrovně propagandy, jaké se jim dnes dostává.

2.7. Organizační struktura teroristické skupiny

Organizační struktura teroristické skupiny vyplývá z tradic, možností a operačních podmínek. Struktura se může měnit a postupně se vyvíjí, přesto pro většinu skupin je výchozím obecný model, který lze znázornit jako pyramidu.

*Obrázek 1. Organizační struktura teroristické skupiny.
Vypracoval: Autor.*

Na samotném vrcholu pyramidy stojí štáb a jádro skupiny. Obvykle nemá více než 5 členů. Má za úkol vybírat cíle útoku, zpracovávat plány a sestavovat strategie. Disponuje samostatnými útvary defenzivního a ofenzivního zpravodajství. Další část pyramidy tvoří aktivní členové, tedy teroristé provádějící teroristické útoky. Tyto osoby převážně žijí v ilegalitě a za svou odvedenou práci dostávají plat. Počet aktivní členů ve skupině může dosahovat několik desítek lidí. Pod nimi se nacházejí aktivní podporovatelé, kteří se sice přímo neúčastní na teroristických útocích, ale zajišťují vše

pro jejich uskutečnění. Obstarávají tedy finanční prostředky, zbraně, doklady, byty atd. Poslední a také nejpočetnější skupinu pyramid tvoří pasivní podporovatelé, kteří zajišťují zálohu pro doplňování nových aktivních teroristů.

V souvislosti s doplňováním lidských i finančních zdrojů teroristických skupin se často hovoří o existenci kouzelného trojúhelníku, což je obrazné vyjádření vztahů mezi penězi, lidskými zdroji a propagandou. Každý z těchto prvků imaginárního trojúhelníku tvoří nezbytnou podmínku pro existenci teroristické skupiny. Pro řádné fungování jakékoliv organizace jsou lidé a peníze na jejich činnost tím nejzákladnějším. K získání peněz nemusí teroristická skupina disponovat velkým počtem osob, ty může obstarat jedinec, ale získání kmenových teroristů, aktivních i pasivních podporovatelů nutně předpokládá propagační kampaň, zaměřenou na ty sociální skupiny, ze kterých chce organizace naverbovat nové členy. (Brzybohatý, 1999)

2.8. Typologie terorismu

V rámci typologie terorismu často dochází k nepřipustnému slučování kritérií motivace, aktérů, rozsahu a způsobů provádění akcí teroristů. Z hlediska základního stanovení hrozeb a jejich předcházení je třeba stanovit především motivaci teroristů. Podle motivace je možné vypracovat typologii terorismu, která zahrne i "nepolitické formy" terorismu:

1. Terorismus kriminální: teroristické akce provedené primárně za účelem získání osobních materiálních výhod
2. Terorismus patologický: teroristické akce provedené primárně kvůli psychickému sebeuspokojení
3. Terorismus politický, resp. ideologický: akce provedené z kolektivních pohnutek bez hledání přímých materiálních výhod. Tuto kategorii lze dále dělit na:
 - Ultralevicový terorismus
 - Ultrapravicový terorismus
 - Etnický terorismus
 - Náboženský terorismus
 - Environmentální terorismus

- Vigilantistický terorismus (kterému jde o "právo a pořádek", který údajně není stát s to zajistit, sem lze řadit například latinskoamerické "černé brigády", útočící proti bezdomovcům atd.)
- "Single-issue" terorismus ("jednopoložkový" - proti potratům atd.)²

2. 9. Typy teroristických útoků

1. „Klasické“ teroristické metody

2.9.1. Bombový útok

Nejčastějším útokem teroristů je útok s použitím výbušných zařízení. Zaručuje zasažení více cílů, a také snižuje riziko odhalení pachatele. Výbušná zařízení jsou strategicky umístována do míst s vysokou koncentrací osob. Tyto útoky vyvolávají značný zájem hromadných sdělovacích prostředků. Mohou být namířeny proti konkrétní osobě, proti skupině osob, proti symbolickým cílům dané země, které mají pro obyvatele velký duševní význam a proti významným cílům jako jsou elektrárny, továrny či vládní budovy. Specifickou kategorií bombových útoků jsou bomby nastražené v dopisech a poštovních balících. Z policejních statistik vyplývá, že k použití bomb v poštovních zásilkách dochází v sériích, jež mají obvykle charakter dlouhodobé kampaně. Ojedinelé případy jsou spíše výjimkou. Hraje zde silnou roli vliv sdělovacích prostředků. Existuje přímá úměra mezi intenzitou prezentace teroristických útoků v médiích a jejich počtem. (Brzyhobatý, 1999, 41)

2.9.2. Hrozba použití výbušného zařízení

Tento typ bývá hojně využíván jako nástroj pro dosažení cílů proti státním úřadům, soukromým společnostem, průmyslovým cílům a dalším institucím. Má za úkol vyvolat zmatek, strach a paniku, která ochromí jejich chod. Použití hrozby je efektivnější po skutečném bombovém útoku, kdy jsou obavy veřejnosti velice intenzivní.

² <https://www.mvcr.cz/clanek/typologie-terorismu.aspx>

2.9.3. Atrapa výbušného systému

Nastražení atrapy bývá stejně úspěšné jako telefonní či písemná hrozba. Je nutné zneškodnit cíl a musí být provedena stejná opatření, jako u nálezů skutečné bomby. Zda šlo o atrapu či skutečný výbušný systém se potvrdí až po zneškodnění podezřelého předmětu.

2.9.4. Vydírání

Vymáhání finančních prostředků zejména ze soukromých podnikatelů patří mezi hlavní zdroje financí teroristů. U tohoto typu útoku je hranice mezi kriminálním trestem a terorismem velice neztetelná a je důležité znát motivaci pachatele. V některých případech teroristé vydírají vládu a státní orgány, zejména za účelem splnění politických požadavků.

2.9.5. Sabotáže

Sabotáže nemusí být vždy prezentovány jako teroristické akce. Zahrnují vyřazení vojenských zařízení, nebo organizace demonstrace pod záštitou protestu. Pro provedení těchto akcí jsou často využíváni členové sympatizujících skupin a také skupin, které poskytují teroristům podporu. Sabotážní akce jsou namířeny i proti soukromému vlastnictví. Cílem je vyvolání zmatku, nejistoty a strachu v určitých klíčových lokalitách.

2.9.6. Dezinformace a propaganda

Vedení propagandistických kampaní, manipulace s informačními médii, klamné informace. To vše spadá do této skupiny a mají za cíl formovat společenské vědomí a vyvolávat napětí mezi veřejností a vládou dané země ve sféře sociální, politické či ekonomické. Jestliže mají být podobné metody efektivní, musí být dlouhodobě a systematicky používány podle vypracovaného scénáře. Pro tuto taktiku se vžil termín "válka nervů", v průběhu takové války jsou vyvolávány různé dezinformační kampaně založené na zkreslování, pomluvách, na lži a na výrobě falešných dokumentů. Policii a vládě jsou podvrhovány nepravdivé a zkreslené informace naznačující korupci, neschopnost či nemorální způsob života osob reprezentujících politický systém. Již samotné prošetřování podobných podezření, ačkoliv se později ukáže jako neopodstatněné, může vést k diskreditaci zúčastněných osob.

2.9.7. Vraždy významných osob

Oběťmi jsou lidé, představující politický směr, vládní politiku, státní moc nebo jiné odvětví průmyslu a ekonomiky. Mají významné sociální postavení, a tak v případě jejich napadení vzroste publicita a pozornost veřejnosti. Z technického hlediska provedení přicházejí v úvahu dvě základní varianty útoku. Rozhodující je vzdálenost na kterou je útok veden. Za krátkou vzdálenost je obecně považováno šest až osm metrů. Útok vedený z této vzdálenosti nevyžaduje žádné mimořádné dovednosti a umožňuje účinné použití krátkých palných i chladných zbraní, granátů, zápalných lahví atd. Útok vedený z krátké vzdálenosti vyžaduje moment překvapení a jeho odvrácení je obtížné. Z hlediska útočníka je však velice riskantní, neboť možnosti útěku jsou minimální. Útok na dlouhou vzdálenost vyžaduje vyšší technické zajištění a zvládnutí speciálních dovedností, umožňujících obsluhu dostatečně výkonných zbraní. (Brzybohatý, 1999, 40)

2.9.8. Únos

Teroristé si vybírají za cíl buďto osoby, nebo dopravní prostředky. Výměnou za propuštění zajatců požadují výkupné, nebo jiné požadavky například přistavení letadla, zajištění bezpečného úniku atd. S únosem je úzce spojen pojem Stockholmský syndrom. Milan Kovář (2009) definuje Stockholmský syndrom jako psychický jev, který je klasickou ukázkou identifikace s agresorem. Poprvé byl tento jen zaznamenán a dále analyzován v srpnu roku 1973, kdy byla přepadena banka Sveriges Kreditbank v centru Stockholmu. Ozbrojený lupič zde zajal čtyři rukojmí, zaměstnance banky. Jednalo se o tři ženy a jednoho muže. Uzamkl se s nimi v podzemním trezoru a požadoval za jejich výměnu několikamilionovou částku a propuštění svého kolegy z vězení. Ze záznamu telefonního rozhovoru mezi jednou únoskyní a ministerským předsedou vyplývá, že zajatá žena obhajovala únosce a celou situaci vyčítala ministerskému předsedovi. Únosce se k nim dle jejích slov choval laskavě a žena chtěla zajistit únosci bezpečný únik, což zasahujícím složkám nepřipadalo v úvahu. Celý telefonní rozhovor svým průběhem potvrzoval efekt zvaný ztotožnění. Nakonec celá akce skončila po čtyřech dnech, kdy policisté zaútočili na banku pomocí slzných granátů. Obě zajaté úřednice se teroristy zastávaly, dokonce i na svobodě a jedna odmítla vypovídat v jeho neprospěch před soudem. Následovaly návštěvy ve vězení a nakonec svatba s pachatelem.

Stockholmský syndrom se stal jedním ze základních kmenů školení policejních vyjednávačů. Psychologická příčina tohoto jevu je v podstatě obranná reakce, která má

zajistit přežití. Únos patří k nejhorsím psychickým otřesům, které může člověk zažít. V takové vypjaté situaci se stávají teroristé pány nad životy rukojmích. Umožňují jim přežít a tím si „zasluhují“ jejich vděčnost, což je konečná etapa identifikace jevu, v jehož průběhu dochází k ztotožnění jedné osoby s jinou. Rukojmí pocítují nutnost říkat to, co si přejí pachatelé.

Stockholmský syndrom a jeho důsledky jsou známé i teroristům. Tomuto procesu napomáhají izolováním svých obětí, osleповání kuklami díky čemuž dochází k jejich dezorientaci a to způsobuje ještě větší závislost oběti na teroristovi. (Kovář, 2009,132)

2. 10. Islámský terorismus

Islám

Islám je monoteistické náboženství a počátek jeho vzniku se dotahuje do 1. Poloviny 7. Století n.l. Kořeny má v Arábii, kde byla většina obyvatel sdružena v pokrevních svazcích rodů, kmenů, klanů a kmenových konfederací. Slovo islám znamená odevzdání se do vůle boží. Stoupenci tohoto náboženství se nazývají muslimové a věří, že boží vůle je zvěstována prostřednictvím proroků. Posledním prorokem islámu byl Muhammad. Islám udává 5 základních povinností, které jsou označovány za hlavní pilíře náboženství a to:

- Vyznávání víry
- Modlitba
- Půst v měsíci ramadánu
- Náboženská daň
- Pout' do Mekky

„Tak, jako křesťané mají za svou posvátnou knihu Bibli, muslimové mají její obdobu, Korán. V řadě islámských zemí tvoří Korán základní prameny práva (právo šaría) a je uznávám jako věčná ústava“ (Brzybohatý, 1999, 82).

Osudy islámského světa a Západu se propojovaly již od expanze islámu v 7. A 8. Století, která radikálně změnila politickou mapu světa. Civilizace středověké renesanční Evropy se utvářela ve stínu mocných muslimských říší a dnešní muslimské státy vstupovaly do moderní doby ve stínu evropských mocností. Islám se významově nekryje s národními státy a nevtěšňuje se do jejich hranic. Je to univerzalistické

náboženství se stoupenci i po celé Evropě, Severní i Jižní Americe a Africe stejně jako v zemích, z nichž historicky vyšel. (Lunde, 2004, 6)

2.10.1. Džihád

Korán také definuje pojem džihád, což znamená bojovat za svou víru. V naší, evropské interpretaci chápeme džihád jako hrozbu, která se projevuje vysokou intolerancí v oblasti náboženství a politiky, a také jako snahu o ovládnutí nových území, či teroristické útoky. Pro každého muslima vyplývá z džihádu povinnost zúčastnit se takzvané „svaté války“ a v případě, že by byl bojovník zabit, je mu přislíbeno čestné místo v ráji. Cílem džihádu a vedením „svaté války“ je islamizace celého světa. Interpretace moderních muslimských spisovatelů a autorů se od té evropské zcela liší. Chápou džihád jako schopnost říkat pravdu tyranům, přemáhání vlastních vášní, nebo jako mobilizaci sil pro nábožensky motivovanou humanitu, která ovšem vylučuje jakékoliv prvky násilí.

2.10.2. Islamistický fundamentalismus

Nejvíce propagovanou náboženskou větví v této oblasti je v současné době islámský fundamentalismus.

Fundamentalismus obecně označuje moderní náboženské proudy v křesťanství, judaismu, islámu i hinduismu, vyznačující se doslovným výkladem základních textů, (někdy urputným) lpěním na několika základních principech svého náboženství a snahami o jejich realizaci v komunitách skrze puritanistickou praxi. V islámu jim odpovídá tzv. salafija (následování praxe předků). Výraz „salafismus“ je dnes pojem často skloňovaný jako synonymum pro islámský fundamentalismus. Sdružuje různorodé puritanistické proudy, od zcela nepolitických po násilné a džihádistické. (Hesová, 2017)

„Islámský teror je jednou z nejděsivějších hrozeb na světě. Neexistuje však žádný společný model mechanismů“ (Pfundmair et al., 2019).

Islám je nejmladší náboženství a jeho vznik je datován roku 622 n.l.

S Islámem je spjatý pojem islámský terorismus, který představuje činy páchané skupinami nebo jednotlivci, kteří se považují za islamisty a své politické jednání obhajují islámskou vírou, která je zakotvena v koránu.

K předním ideologickým proudům islamistického terorismu patří džihádistický salafismus, který byl původně založen pro podporu mezinárodní muslimské pomoci ve válce proti Sovětskému svazu v Afghánistánu. Z džihádistického salafismu vychází jedna z nejznámějších teroristických skupin Al-Káida.³

2.11. Islamistické teroristické skupiny a hnutí

2.11.1. Muslimské bratrstvo

Radikální islámské politicko-náboženské hnutí založené v roce 1929 v Egyptě. Jeho členové bojovali proti světské egyptské ústavě a za vytvoření fundamentalistického arabského státu. Jeho zakladatelem byl Hassan Al Banna, který byl silně orientován proti západnímu životnímu stylu a jeho hodnotám. Usiloval o prosazení tradičních muslimských tradic a ubírání se k životnímu stylu podle rigidního výkladu Islámu. (Brzybohatý, 1999,99)

2.11.2. Al-Káida

Al- Káida je militantní islámská organizace, která má za cíl vytvořit chalífáty tzn. Vytvořit čistě muslimské státy nejen na Arabském poloostrově, ale i v dalších zemích Blízkého a Středního Východu. Jejich největším nepřítelem je USA, proti kterým již několikrát spáchali teroristické útoky. Mezi největší patří bezesporu útok na Newyorské mrakodrapy a Pentagon 11. Zář 2001. Tuto teroristickou organizaci založil Usáma bin Muhammad bin Ládín, saudskoarabský multimilionář, který se stal nejhledanějším teroristou světa.

2.11.3. Talibán

Talibán je radikální nábožensko-politické hnutí s kořeny v Afghánistánu. Mezi lety 1996-2001 Talibán skutečně vládl na území Afghánistánu a mezi země, které mu daly své diplomatické uznání patřily Spojené arabské emiráty, Pákistán a Saúdská Arábie. Díky zásahu Americké vlády se podařilo svrhnout vládu Talibánu, ale v současnosti, kdy klesá přítomnost amerických vojsk Talibán opět sílí a rozšiřuje území. Talibán vychází z ideologie radikálního islámu a paštunského nacionalismu.

³ https://cs.wikipedia.org/wiki/Isl%C3%A1msk%C3%BD_terorismus

Drtivá většina vrchních členů byli učitelé islámských náboženských škol a jejich studenti tvořili jádro stoupenců a ozbrojených sil.⁴

2.11.4 Hizballáh

V překladu znamená Hizballáh “Strana Alláhova“ nebo také “Strana Boží“ a je to libanonská šíitská militantní organizace, jež byla založena začátkem 80. Let 20. Století přívrženci Ajatolláha Chomeniho. Írán poskytuje Hizballáhu značnou materiální a finanční podporu a také zajišťuje výcvik bojovníků Hizballáhu Íránskou revoluční gardou. Naproti tomu země Evropské Unie, Spojené státy americké, Spojené království, Izrael, Kanada a Egypt považují Hizballáh za teroristickou skupinu. 22. Července 2013 zařadila Evropská unie oficiálně Hizballáh na seznam teroristických organizací. Stalo se tak především po zapojení Hizballáhu do bojů v Sýrské občanské válce na straně Bašára al-Asada

Hizballáh si klade dva základní cíle a těmi jsou zničení Izraele a Omezení či úplně odstranění vlivu Západních zemí na Blízkém východě⁵

2.11.5. Boko Haram

V překladu “*Západní učení je rouhání*“ je salafistická islamistická povstalecká skupina, která působí především na území Čadu, Nigérie, Nigeru a Kamerunu. Jako hlavní cíl si kladou vytvořit muslimský stát, jehož právní koncepce bude založena na výkladu práva šaría. Vůdci tohoto povstání jsou Mohammed Yusuf, Abubakar Shekau a Khalid al-Barnawi.

Autorka knihy Boko Haram: Nigeria’s Islamist Insurgency, Virginia Comolli, ve své knize představuje násilný vzorec, který doprovázel globální význam Boko Haram a který byl zapříčiněn nejistotou nigerijské vlády k jednání proti teroristické kampani islámského hnutí a také selháním státu při řešení sociálně-ekonomických a rozvojových problémů země. Její studie je totožná s přesvědčením lidu o tom, že eskalace násilné taktiky Boko Haram byla vyvolána především chybným vedením prezidenta Goodlucka Johathana.⁶

⁴ <https://cs.wikipedia.org/wiki/Tálíbán>

⁵ <https://cs.wikipedia.org/wiki/Hizballáh>

⁶ <https://www.cambridge.org/core/services/aop-cambridge-core/content/view/8F1AB40A6DD5C7D4E77209BA006F07F6/S0002020618001415a.pdf/div-class-title-virginia-comolli-span-class-italic-boko-haram-nigeria-s-islamist-insurgency-span-london-hurst-and-co-2015-vii-230-pp-acknowledgments-maps-notes-index-27-95-cloth-isbn-9781849044912-div.pdf>

Tato organizace má na svědomí několik teroristických útoků. V roce 2010 podnikli bojovníci Boko Haram sérii útoků proti křesťanům v Nigérii. Počet obětí po tomto útoku se vyšplhal na 32. V roce 2011 nastražili v budově OSN v hlavním městě Abuja výbušné zařízení, které usmrtilo 16 osob. Boko Haram byla 22. Května 2014 přidána na seznam teroristických organizací OSN ⁷

Existuje samozřejmě celá řada dalších teroristických skupin jako například Organizace Abú Nidala, Demokratická fronta pro osvobození Palesiny, Lidová fronta pro osvobození Palestiny, Hamás, Harakt al Ansar, Irgun, Brigády mučedníků od Al-Aksá atd.

2.11.6. Islámský stát

Islámský stát v Iráku a Sýrii je ozbrojená skupina, která vznikla zhruba na přelomu 20. a 21. století na území Iráku. Dá se říci, že se jedná o odnož struktury Al Qáida a zastává extrémně fundamentalistickou verzi sunnitského islámu – salafismus. Cílem uskupení je obnovit chalífát, a to na území, které kdy v dějinách bylo pod muslimskou nadvládou. Tento strategický cíl tedy zasahuje na území tří kontinentů – Afriky, Asie a Evropy. ⁸

Tato organizace zmobilizovala praktiky únosu, znásilnění a zotročení na systematickou úroveň jakožto skutky „nábožensky zasluhující“. (Al-Dayel, 2020,2)

Příslušníci hnutí pochází z různých zemí. Kromě toho dochází k militarizaci dětí, pokud rodiče nesouhlasí s vojenským výcvikem, musí souhlasit alespoň s přítomností svých synů při výkladu Koránu. Kvůli působení v syrské občanské válce se hnutí rozrostlo a zesílilo, podle některých komentátorů díky údajné podpoře syrského prezidenta Asada, podle některých díky podpoře USA, jelikož k Islámskému státu přeběhlo mnoho členů a bojovníků Svobodné syrské armády. Dne 31. prosince 2013 obsadil ISIS některé části iráckých měst Fallúdža a Ramadí. Islamisté ovládli velkou část západoirácké provincie Anbár a dne 3. ledna 2014 vyhlásili samostatný stát. Ten nebyl dosud mezinárodně nikým uznán, neměl vyřešené vztahy se svými sousedy, ani pevné hranice. Jeho vůdcem se stal Abú Bakr al-Bagdádí, jenž si přisvojil čestný islámský titul emíra. Dne 29. června 2014 byl vyhlášen v obsazených částech Sýrie a Iráku chalífát „Islámský stát“. Současně s tím začal Abú Bakr Bagdádí

⁷ https://cs.wikipedia.org/wiki/Boko_Haram

⁸ <http://polit.fss.muni.cz/zakladni-fakta-o-islamskem-statu-v-iraku-a-syrii-isis/>

pod jménem *Ibrahim* užívat titulu chalífy. Dne 23. března 2019 ztratil Islámský stát své poslední území, kterým bylo město Baghúz v Sýrii.⁹

3. CÍL PRÁCE

Cílem práce je pojednat o terorismu a islámském terorismu a také vysvětlit na jakém základě fungují teroristické skupiny. Dále vyjádřit názory jak posílit prevenci proti tomuto nebezpečnému jevu v jeho souvztažnosti.

4. METODIKA PRÁCE

Jako metodiku jsem zvolil analýzu a syntézu všech dostupných, shromážděných studií, knih a dalších informací související s terorismem, migrační krizí a s koronavirem. Dále jsem čerpal z vlastních zkušeností při mých cestách do zahraničí.

4.1. Protiterorismus a prevence

„Protiterorismus je souhrn opatření a aktivit, jejichž účelem je prevence, potlačení a odstraňování následků teroristických akcí.“ (Brzybohatý, 1999, 52)

Vzhledem k tomu, že násilí a teror není možné z lidských vztahů zcela zničit, je cílem každé demokratické společnosti regulovat a omezovat jeho projevy.

Nebezpečí, které terorismus představuje, si vyžádalo formulaci zásad jednotné globální antiteroristické politiky. První zemí, která se o ni zasadila, byly Spojené státy americké. Postupně se přidávaly i další země a jejich hlavním cílem je zmírnit problémy podněcující teroristické útoky. Ovšem drtivá většina těchto problémů jsou velmi obtížně řešitelná. Protiteroristická politika může terorismus omezit, z malé části ho kontrolovat a zmírnit jeho důsledky, ale nemůže jej úplně odstranit.

Protiteroristická politika každé země je formulována na základě dvou základních právních zdrojů - vnitrostátního práva a mezinárodního práva. Vnitrostátní právo ukládá povinnost vyšetřovat zločiny a postavit zločince před soud. To vyžaduje spolupráci policie s celou řadou dalších institucí, včetně zpravodajských služeb. V některých případech se tato spolupráce vztahuje i na armádu. V oblasti mezinárodního práva je situace poněkud komplikovanější. Vzhledem k rozdílným zájmům a názorům různých států není postup proti teroristickým činům uspokojivě vyřešen. Proto hlavním

⁹ https://cs.wikipedia.org/wiki/Is%C3%A1msk%C3%BD_st%C3%A1t

nástrojem, který je v oblasti mezinárodního práva využíván, jsou dvoustranné mezistátní smlouvy, týkající se vyšetřování a předávání teroristů a vzájemné pomoci při jejich stíhání. Za nejdůležitější složku protiteroristické politiky jsou pokládána zpravodajská opatření. Tato opatření jsou zaměřena na získávání dvou základních druhů informací. Jsou to: včasné údaje o plánovaných cílech útoků teroristů; sběr biografických dat, informací o organizačních strukturách teroristických skupin, jejich plánech, taktice, podporovatelích, úkrytech, prostředcích atd. (Brzybohatý, 1999)

V rámci evropského regionu jsou v oblasti protiteroristické politiky velice aktivní země Evropského společenství. To vytvořilo bezpečnostní fórum TREVI (Terrorism, Radicalism, Extremism, Violence Internacional), které bylo založeno Radou Evropy v Římě roku 1975. Díky tomuto fóru se koná každých 6 měsíců setkání ministrů vnitra a ministrů spravedlnosti členských států za účasti expertů na danou problematiku. Kromě hlavního tématu – terorismu je zde v jednání i snaha o koordinaci hraniční kontroly, distribuci drog nebo nezákonného obchodu se zbraněmi.

Další organizace s podobným zaměřením se nazývá Police Working Group of Terrorism a zabývá se výhradně problematikou teroru. Stejně jako u fóra TREVI, i zde se konají pravidelná setkání a probíhá výměna informací mezi členskými zeměmi.

Významnou roli v boji proti terorismu má mezinárodní organizace Interpol, kam patří i Česká republika. V rámci Interpolu je vyhlášováno pátrání po osobách i věcech, probíhá výměna informací o teroristických útocích. Jeho pobočky jsou rozmístěny v různých zemích světa a úzce mezi sebou spolupracují. (Brzybohatý, 1999)

Každý teroristický útok počítá s momentem překvapení. V případě, že se obranná opatření realizují až v momentě, kdy je proveden, nastává obrovská časová prodleva, řada chybných rozhodnutí, plýtvání prostředky a vysoké riziko ohrožení obětí útoku. Není zde žádný prostor pro improvizaci. Základním prostředkem, kterým lze snížit riziko ohrožení obětí a zajistit úspěšnou protiteroristickou operaci je plán stanovující jednotlivé kroky, a opatření, které je nutné vykonat v případě teroristického útoku. Plán vždy musí brát v potaz podmínky a specifika dané oblasti nebo objektu. Nesmíme zapomenout, že vše se kolem nás neustále mění - Přicházejí noví lidé, jsou prováděny stavební úpravy, nakupuje se nová technika a mění se pracovní režim. Právě proto se musí bezpečnostní plán aktualizovat, aby odpovídal stávajícím podmínkám.

Právě neustále měnící se prostředí může způsobit, že během relativně krátké doby se stane z plánu bezcenný kus papíru.

Opatření před událostmi vycházejí z hodnocení vnitropolitické a zahraničně politické situace, z místních podmínek a z hodnocení dalších vlivů. Kombinací metody „co by kdyby“ a analýzou průběžně dostupných informací se tvoří modelové situace a hledají se pro ně vhodná řešení a opatření. Plánování postupů při incidentu v sobě zahrnuje vývoj operace. Postup řešení musí být shrnut do manuálu, ve kterém je striktně stanoveno pořadí nutných opatření a jejich harmonogram.

Opatření po události se zabývá tím, jak situaci po teroristickém útoku zvládnout. Postincidentní část plánu obsahuje opatření, která jsou nutná pro zajištění stop a objasnění případu. Snaží se uvést místo činu do původního stavu a odstranit dlouhodobé negativní důsledky.

Úplný závěr plánu míří k vyhodnocení pozitivních a negativních zkušeností a k zdokonalení obranných opatření na základě získaných poznatků.

Sběr a analýza informací

Kvalita obranného plánu je závislá na kvalitě poskytovaných informací. Problémem je, že před incidentem je obtížné určit, které informace jsou důležité a které ne. Další komplikací je jejich rozporuplnost – tedy že jedna informace popírá druhou a naopak. Informace, na které musí být především zaměřena pozornost lze rozčlenit do tří kategorií:

Určení potenciálních cílů

Charakteristika cílů

Charakteristika možných útočníků

Určení potenciálních cílů

Potenciálním cílem teroristického útoku mohou být osoby, budovy, památky, instituce či výrobní podniky. Z toho důvodu by měly být všechny zapracovány do seznamu ohrožených objektů. U osob jsou zapracovávány osobní údaje, adresy, zdravotní stav, jména příbuzných a blízkých osob. U budov se zjišťují stavební plány, nákresy inženýrských sítí, přístupových cest, technické zabezpečení atd. V případě vozidel jde o technickou a provozní dokumentaci. Všechny tyto informace se

shromažďují, analyzují, třídí a aktualizují podle systému. Jsou zabezpečeny tak, aby k nim v případě potřeby měly přístup pouze oprávněné osoby.

Charakteristika cílů

Profil cíle je stanoven podle toho, jaký význam objekt má z politického, organizačního, technického nebo symbolického aspektu. Dalším důležitým aspektem je posouzení úrovně zajištění bezpečnosti předpokládaného cíle a v souvislosti s tím i kvalita vybavení policie, požárních sborů, lékařského zabezpečení možnosti spolupráce s dalšími službami či institucemi, časové limity jejich zásahu a další faktory.

Charakteristika útočníků

Předpokladem pro úspěšnou obranu je znalost nepřítele. Je nezbytné mít přehled o jeho možnostech, schopnostech, cílech strategii, taktice a metodách. Velké množství informací mohou poskytovat zpravodajské služby, ale také otevřené informační zdroje jako jsou časopisy, denní tisk, knihy, odborné publikace, sociální sítě a další sdělovací prostředky. Osvědčenou taktikou je monitorování a vyhodnocování anonymních protestních dopisů a prohlášení. Je nutné vzít v potaz současné trendy terorismu, aktivní teroristické skupiny v daném regionu, kdo je podporuje, jaké mají možnosti a jaká je jejich taktika. Tento proces je prakticky nekonečný a vzhledem ke své důležitosti vyžaduje spolupráci dobře připravených, kvalifikovaných a intelektuálně výkonných odborníků, kteří všechny tyto informace shromažďují a analyzují.

(Brzybohatý, 1999)

Jednou z forem prevence proti radikalismu je vzdělání. Současné výzvy spojené s terorismem otevírají dveře pro preventivní programy zaměřené na studenty a mládež – jakožto nejzranitelnější skupinu. Učitelé se musí starat nejen o protidrogovou závislost a antialkoholismus, ale také o řešení radikálních myšlenek, které mohou mysl mladého člověka napadat. Problém, který radikalismus představuje by měl být projednáván na všech možných úrovních se všemi věkovými skupinami, s lidmi různého původu, národností a náboženství (Babenko, 2016).

5. VÝSLEDKY PRÁCE

Na základě studií a odborných článků víme, že pro úspěšný boj s terorismem je nezbytné snažit se monitorovat finanční toky teroristických skupin a následně je ničit. Bez financí a zázemí nemůže teroristická skupina efektivně fungovat. Je potřeba neustále doplňovat odborníky do specializovaných týmů zaměřující se na stopování finančních prostředků teroristů. Vlády jednotlivých států světa spolu úzce spolupracují a vyměňují si důležité informace, což pozitivně přispívá v boji proti terorismu.

Podle populačních grafů je patrné, že neustále roste podíl cizinců a také konkrétně muslimů v evropských zemích. Naproti tomu klesá porodnost evropské populace. Například k 1. 1. 2017, byl v anglickém městě Bradford podíl muslimů až 32,4%, což mě samotného nepřekvapilo, protože jsem měl možnost toto město navštívit a vím, že muslimové jsou tam hojně zastoupeni. Dalšími evropskými městy s vysokým podílem muslimů jsou například Birmingham, Brusel či Marseille.

V posledních dvou desetiletích zasáhly svět teroristické útoky pod záštitou Islámu. Zakořenily v lidech strach, předsudky a obavy z budoucnosti. V důsledku těchto útoků bylo posíleno teroristické protiopatření jednotlivých zemí a vlády států po celém světě se sjednotily, aby byl boj proti teroristům efektivnější. Vytvořily se mezinárodní organizace, předávající si mezi sebou důležité informace a spolupracující v nadnárodní úrovni.

Teroristické skupiny mají specifickou organizaci, logistiku, specifické školící a vzdělávací systémy a to vše se neobejde bez značných finančních a materiálních zdrojů. Většinou peníze získávají z organizované trestné činnosti jako je prodej drog, zbraní nebo obchodování s bílým masem. Další materiální podpora může přicházet neoficiálně od některých států, které teroristickou skupinu podporují.

V těchto dnech se všichni potýkáme s pandemií koronaviru, která zasáhla téměř celý svět. Vystává zde teorie, že byl virus SARS-CoV-2 použit jako biologická zbraň pro cílený rozklad ekonomiky.

5.1 Migrační krize v Evropě

Migrace je pohyb obyvatelstva z jednoho místa či země na druhé, kde se chtějí usadit. Dochází při ní ke změně bydliště. Migrace může mít značné ekonomické, kulturní a populační důsledky

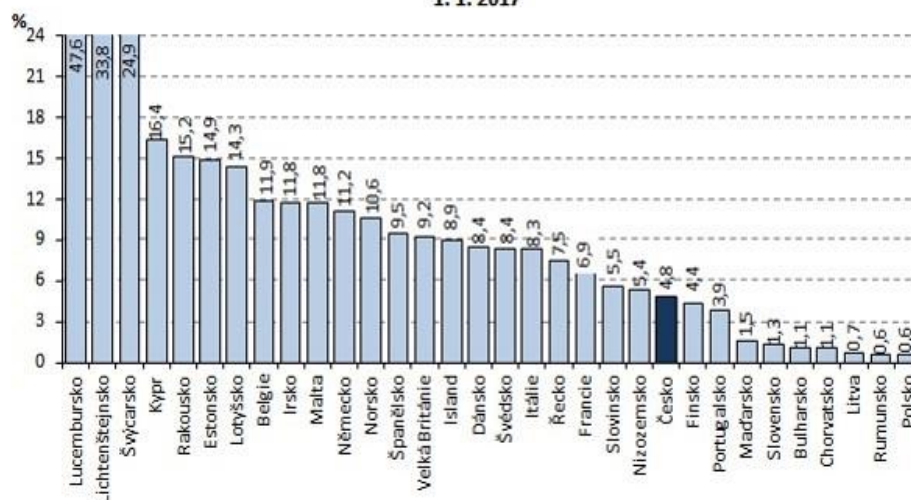
Důvodem k útěku z rodné země může být etnické, náboženské či politické pronásledování především v zemích s represivními režimy, válečné konflikty, přírodní katastrofy, ale také chudoba. Podle statistik je na světě přes 20 milionů uprchlíků a to hovoříme jen o osobách, které jsou v péči Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky. Skutečný počet uprchlíků může být daleko vyšší.

V posledních letech se Evropská unie potýká s mezinárodní politickou krizí, která vyvrcholila v roce 2015 a byla způsobena enormní migrační vlnou osob, zejména ze zemí blízkého východu. (Sýrie, Írák, Írán, Afrika, Saudská Arábie...) Od roku 2015 evidují členské státy EU přibližně 1650300 žádostí o azyl. Nelegální migrace rovněž stoupá a vznikají organizované skupiny, které se zaměřují na převádění migrantů do Evropy. EU přišla s návrhem takzvaného přerozdělování migrantů mezi jednotlivé členské státy EU. To se ovšem nelíbí řadě státům a návrh odmítají. Mezi primární cíle migrační politiky České republiky patří zamezení nelegálního vstupu do země a snaha o snížení přistěhovalců ze třetích zemí. Česká republika nepatří mezi cíle migrantů, spíše slouží jako „přestupní stanice“ do jiných zemí Evropské unie.

Strach z odlišnosti, jiného náboženského vyznání nebo ze zániku vlastní Evropské kultury vzbuzuje v lidech negativní postoje vůči uprchlíkům. Média a takzvané „fake news“, které zveřejňují klamné informace, zakořeňují v lidech strach a obavy. Této situace zneužívají radikální politická hnutí, která využívají lidský strach jako svou zbraň.

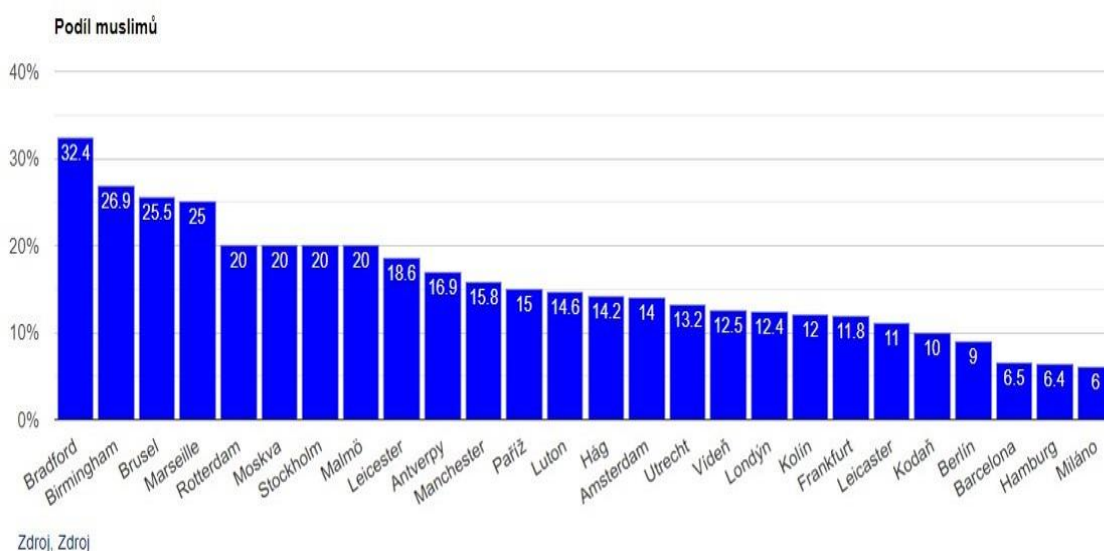
Skladba obyvatel v Evropských zemích se mění, což mohu sám z vlastních zkušeností potvrdit. Měl jsem možnost procestovat celou Evropu a dokonce jsem i nějaký čas žil v Itálii, Francii a na Novém Zélandu, kde jsem studoval Angličtinu. Ve francouzském Mairssale žijí převážně muslimové a když jsem procházel ulicemi tohoto města, měl jsem pocit, že se nacházím spíše v některé z muslimských zemí, nikoli v Evropě.

PODÍL CIZINCŮ NA OBYVATELSTVU VE VYBRANÝCH EVROPSKÝCH STÁTECH
SHARE OF FOREIGNERS IN THE POPULATION - SELECTED EUROPEAN COUNTRIES
1. 1. 2017

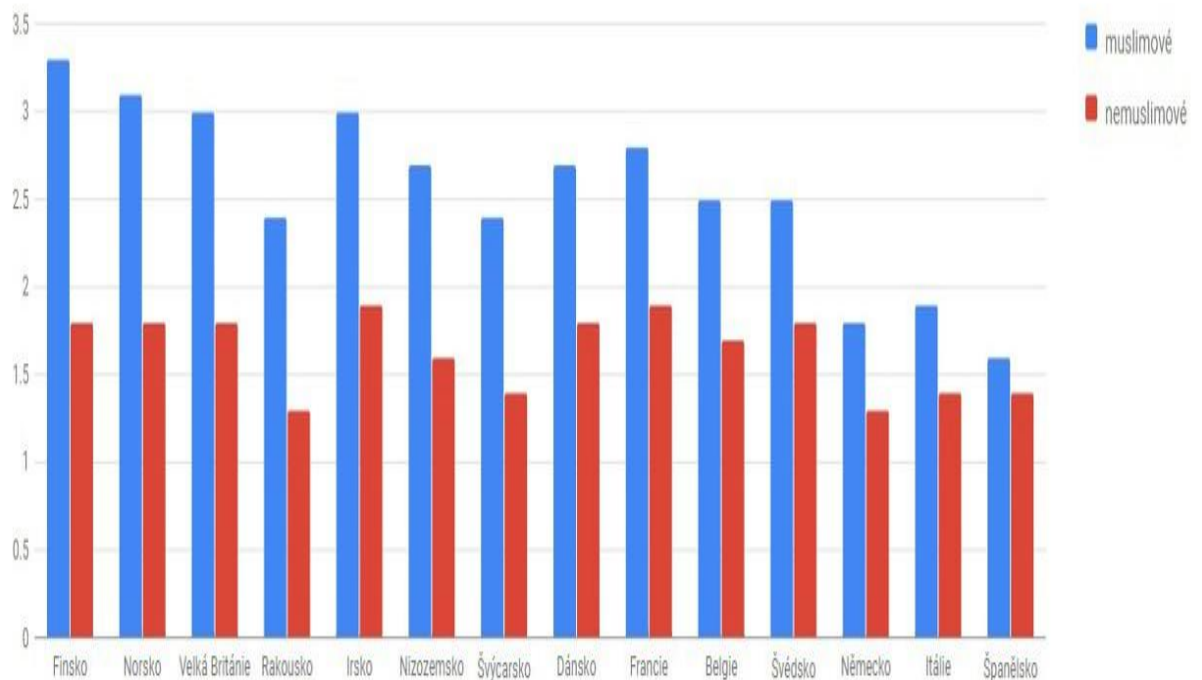
Obrázek 2. Podíl cizinců na obyvatelstvu ve vybraných evropských státech k 1. 1. 2017. Zdroj: Český statistický úřad.

Z grafu na druhém obrázku vyplývá, že podíl cizinců na obyvatelstvu ve vybraných evropských státech je vysoký. V čele je Lucembursko se 47,6% cizinců, hned za ním Lichtenštejnsko se 33,8% a Švýcarsko se 24,9% cizinců. Česká republika má podíl cizinců zhruba 4,8%. Nejméně cizinců má náš sousední stát, Polsko, pouhých 0,6%.

Obrázek 3. Podíl muslimů v evropských městech. Zdroj: Český statistický úřad.

Obrázek číslo tři zobrazuje podíl muslimů v evropských městech. Město Bradford čítá 32,4% muslimů, hned za ním je další anglické město Birmingham s 26,9%. Naopak nejméně muslimů je zastoupeno v Miláně, pouze 6%.

*Obrázek 4. Míra porodnosti muslimské a nemuslimské populace v Evropě.
Zdroj: Český statistický úřad.*

Graf na čtvrtém obrázku znázorňuje porodnost muslimské a nemuslimské populace v Evropě. Jak vidíme, rozdíl je opravdu velmi vysoký. Ve Finsku je rozdíl mezi muslimskou a nemuslimskou porodností téměř jedenkrát větší. Další severské země jako Norsko a Velká Británie jsou na tom podobně. Pro mě je osobně velikým překvapením Irsko, které zabírá pátou pozici. Já bych spíše na toto místo odhadoval Francii.

5.2 Největší teroristické útoky na světě

5.2.1. Teroristické útoky z 11. Zář. 2001

Byla to série koordinovaných teroristických útoků, které se uskutečnily 11. Zář. 2001 ve Spojených státech amerických. Tento masakr mělo na svědomí devatenáct členů militantní islamistické organizace al-Káida. Unesli čtyři letadla na komerčních linkách společností American Airline a United Airlines. Dvě z nich, let American Airlines 11 a let United Airlines 175, narazila do věží Světového obchodního centra v New Yourku, zabila všechny pasažéry na palubě a další uvnitř budov. Oba zasažené mrakodrapy se následkem vzniklého požáru zhroutily. Třetí letadlo narazilo do Pentagonu, sídla Ministerstva obrany USA poblíž hlavního města USA, Washingtonu, D.C. Čtvrtý letoun se zřítil u města Shanksville v Pensylvánii po souboji mezi teroristy a pasažéry letadla. Při těchto útocích zahynulo 2996 lidí včetně 19 únosců.

Cíle útoků nebyly vybrány náhodně. Byla za nimi skrytá jakási symbolika. Například Světová obchodní centra takzvaná Americká dvojčata, představovaly významnou dominantu Manhattanu a byly symbolem hospodářství USA. Třetí cíl, Pentagon, byl symbolem vojenské síly země. Čtvrtým cílem byl dle hypotéz, Bílý dům, symbol moci USA.

Přímým důsledkem teroristických útoků byla reakce vlády USA, jejíž bezprostřední gesto se dá charakterizovat intenzivním hledáním „uchopitelného“ viníka. Jelikož tajné služby více zemí nepochybovaly o vině teroristické sítě al-Káida, jediným prostorem pro vojenskou odvetu Spojených států se náhle stal Afghánistán, na jehož území al-Káida vedená Usámou bin Ládinem cvičila své oddané bojovníky ve vládou podporovaných táborech. 7. října 2001 USA podnikly první leteckou ofenzívu a následný vpád do této islámské země.

Dalším politickým důsledkem katastrofy z 11. září bylo oteplení vztahů Ruska a USA.¹⁰

¹⁰ https://cs.wikipedia.org/wiki/Teroristick%C3%A9_%C3%BAtoky_11._z%C3%A1%C5%99%C3%AD_2001

5.2.2. Teroristické útoky v Paříži z listopadu 2015

Série těchto koordinovaných teroristických útoků v Paříži rozbila francouzský pocit bezpečí. Došlo k nim v noci z 13. listopadu na 14. listopadu 2015 ve francouzské metropoli, mezi 21. a 1. hodinou. Teroristé se dopustili celkem šesti útoků střelnými zbraněmi a čtyřmi sebevražednými útoky, které se odehrály v 1., 10. a 11. pařížském obvodu.

Při přátelském fotbalovém utkání na stadionu State de France mezi Francií a Německem zazněly během prvního poločasu, tedy 21:20, 21:30 a 21:53 první exploze. Jednalo se o sebevražedné atentátníky. První z trojice teroristů se odpálil při odhalení ochrankou, druhá exploze následovala u jiné brány před stadionem a třetí atentátník se odpálil u přílehlé restaurace McDonald's. Kromě sebevražedných atentátníků byla na místě mrtvá minimálně jedna osoba. Aby zabránila policie a organizátoři panice, hráči ani diváci nebyli o útocích informováni a utkání bylo dohráno. Na utkání přišlo až osmdesát tisíc návštěvníků, kteří byli postupně po malých skupinách evakuováni.

V 10. městském obvodu u křižovatky Rue Bichat a Rue Alibert započala střelba teroristů ve 21:25 hod. Teroristé zde stříleli do davů lidí před barem *Le Caillon*. Poté zaútočili na protější kambodžskou restauraci *Le Petit Cambodge*. Tento útok si vyžádal patnáct obětí na životech a dalších patnáct lidí bylo vážně zraněno. Útočníci z místa činu uprchli v automobilech.

21:32 hod. otřásla střelba restaurací La Belle Éguipa na ulici Rue de Charonne v 11. obvodě. Teroristé zde zastřelili devatenáct osob a dalších 9 osob bylo v kritickém stavu. I v tomto případě útočníci uprchli z místa činu v automobilu.

Ve 21:40 hod. se na Boulevarde Voltaire v kavárně Comptoir Voltaire odpálil sebevražedný útočník. Zranil 15 lidí a jedna osoba měla vážná zranění.

Nejvíce obětí si však ze série útoků vyžádal útok na koncertní sál Bataclan na Boulevarde Voltaire v centru Paříže. Probíhal zde koncert americké rockové skupiny Eagles of Death Metal, který navštívilo asi tisíc pět set diváků. Ve 21:40 hod. do budovy pronikli tři útočníci vybaveni útočnými puškami AK-47 a ručními granáty. Zabili desítky lidí a další desítky osob vzali jako rukojmí. Kolem 00:15 zahájily francouzské bezpečnostní jednotky protizásah po té, co se objevila zpráva, že teroristé začali popravovat rukojmí. Při tomto protiútoky byli útočníci zneškodněni. Francouzská

policie uvedla, že v Bataclanu bylo zabito 89 lidí a další desítky osob byly v kritickém stavu. Členové americké rockové kapely vyvázli bez zranění. Za údajný motiv může být považován fakt, že budova Bataclanu dlouhou dobu patřila židovským majitelům, kterým bylo již dříve vyhrožováno a také to, že členové rockové skupiny vystupovali před útokem v Izraeli. Desítky lidí bylo zachráněno arabským muslimem, který byl příslušníkem ochranky klubu a který otevřel nouzový východ ze sálu a vrátil se otevřít další v patře. K útoku se přihlásila radikální teroristická organizace Islámský stát.¹¹

5.2.3. Teroristické útoky v Londýně

7. července 2005 se v Londýně odehrály série koordinovaných sebevražedných útoků, které byly provedeny v dopravních prostředcích, během ranní dopravní špičky, tedy 8:51 – 9:47 hod. místního času. Tři bomby explodovaly v soupravách metra poblíž stanic Aldgate a King's Cross a na Edgware Road. Čtvrtá bomba byla umístěna a odpálena v patrovém autobuse na Tavistock Square. Dodes neexistují spolehlivé informace o používaných výbušninách, ale výbuchy měly smrtelnou zónu 2,5 – 3,0 metru. Celkem si útoky vyžádaly 52 obětí. I přesto, že se k útoku přihlásila teroristická síť Al-Káida, britská vláda toto spojení odmítala. Podle vyšetřování stáli za útokem hlavní čtyři sebevražední atentáčníci, Mohammad Sidiue Khan, Shehzad Tanweer, Germaine Lindsay a Hasib Hussain. Všichni žili ve Velké Británii a kromě Germaina Lindsaye byli pákistánského původu. Jeden z útočníků, Hussain Osman při své výpovědi u soudu uvedl, že útoky neměly s Al-Káidou nic společného a že jejich hlavním cílem bylo šířit strach a také upozornit na válku v Iráku.¹²

5.2.4. Teroristický útok v Tokiu

Výrazným mezníkem a začátkem nové éry terorismus tzv. superterorismu je teroristický útok z roku 1995, kdy byl v přeplněném tokijském metru rozptýlen bojový plyn sarin. Sarin je silný inhibitor organofosfátové cholinesterázy, který vyvolává řadu toxických účinků včetně křečí. (Katalan et al., 2013) Tento útok patřil mezi nejfatálnější incidenty od konce druhé světové války v Japonsku, kdy se teroristé rozhodli použít vysoce

¹¹

https://cs.wikipedia.org/wiki/Teroristick%C3%A9_%C3%BAtoky_v_Pa%C5%99%C3%AD%C5%BEi_v_listopadu_2015#Masakr_v_koncertn%C3%AD_hale_Bataclan

¹² https://cs.wikipedia.org/wiki/Teroristick%C3%A9_%C3%BAtoky_v_Lond%C3%BDn%C4%9B_2005

toxický nervový prostředek sarin, který byl v posledních desetiletí používán v několika ozbrojených konfliktech a teroristických útocích. (Blanca et al., 2019). Útok si bezprostředně vyžádal 12 obětí a více než 5000 zraněných. Všichni pachatelé byli členy náboženské sekty Óm šinrikjó (Nejvyšší pravda) a jednali na příkaz vůdce sekty Šóko Asahary.

5.3 Největší osobnosti na Islámské teroristické scéně

5.3.1. Saddám Husajn

Saddám Husajn byl v letech 1979-2003 prezidentem Iráku. Husajn se narodil v době, kdy byl Irák konstituční monarchie. Jeho otec brzy zemřel a matka se znovu provdala. Se svým otčímem neměl Husajn dobré vztahy. Školu začal navštěvovat až v poměrně pozdním věku, ale byl schopný student. Pod vedením svého strýce, u kterého nějakou dobu vyrůstal, přišel k myšlence arabského nacionalismu. Po úspěšném absolvování střední školy pokračoval ve studiu na právnické fakultě. Jevil se jako tichý, introvertní chlapec se sklony k agresivitě, které u něj přetrvaly po celý život.¹³

V roce 1957 vstoupil do politické strany Baas, kterou lze charakterizovat jako panarabské politické hnutí hlásající krajní arabský nacionalismus a používající socialistickou frazeologii. Strana baas byla původně založena v roce 1943 v Sýrii a propaguje myšlenku arabského sjednocení od Atlantského oceánu k Perskému zálivu. V roce 1968 při převratu v Iráku, ve kterém sehrál důležitou roli právě Saddám, se dostala strana Baas definitivně k moci. Saddám po převratu působil jako místopředseda Rady revolučního velení. I přesto, že žádné další funkce nezastával, velel bezpečnostnímu aparátu, který představoval oporu jeho osobní moci. Za 10 let v politice, kdy působil jako druhý muž Iráku se mu podařilo vytvořit moderní stát s rozvinutým průmyslem a relativně vysokou životní úrovní. Můžeme říci, že Saddám vládl Iráku ještě před oficiálním jmenováním prezidentem. Po vynucené rezignaci svého předchůdce, generála Ahmada Hasana al-Bakra, nastoupil Husajn k moci v roce 19. července 1979.

Husajn se udržel u moci i přes dvě války, které pro Irák znamenaly velký pokles životní úrovně a pro zbytek světa období nestability v citlivé oblasti, na ropu bohatém regionu. V očích většiny Arabů byl i přes všechno Husajn hrdina, bojující proti Západu.

¹³ https://cs.wikipedia.org/wiki/Sadd%C3%A1m_Husajn

Roku 1980 překročila Husajnova armáda hranice s Íránem a započala tak Íránsko-Iráckou válku, která se vlekla téměř devět let. Obě země čítaly velké ztráty na životech a také značný ekonomický pokles.

V roce 2003 podnikly USA invazi do Iráku, kde byl Saddam zbaven moci a označen za válečného zločince. Byl obviněn ze zločinů genocidy, vraždy a mučení civilistů před soudem. Husajn veškerá obvinění popíral a tvrdil, že je celý proces vykonstruován ze strany USA. Dne 5. listopadu 2006 byl Saddám Husajn shledán vinným a odsouzen k trestu smrti oběšením. Poprava se uskutečnila 30. prosince 2006.

5.3.2. Bin Ládín Usáma bin Muhammad

Usáma bin Ládín byl saudský milionář, sponzor různých islámských teroristických organizací a je také jeden ze zakladatelů jedné z nejproslulejších teroristických skupin – Al-Káidy. Narodil se roku 1958 v Džiddě, kde vystudoval ekonomiku a management. V 80. letech začal být aktivním podporovatelem Islámu. Je spojován s podporou islámských fundamentalistických organizací, jako je libanonský Hizballáh, či egyptský Džihád. Usáma bin Ládín byl mimo jiné podezřelý z účasti na přípravě pumového útoku na World Trade Center v New Yorku, v roce 1993. (Brzybohatý, 1999, 33) V roce 1996 podporoval v občanské válce hnutí Taliban, které v tehdejší době kontrolovalo celé území. Během svého života financoval výcvikové teroristické tábory v Súdánu, Kuvajtu a na Filipínách. USA ho obvinily z účasti na teroristických útocích z 11. září 2001. Bin Ládín zveřejnil nahrávky, ve kterých se k útokům přiznává. Za tyto útoky nebyl nikdy právně obviněn. V roce 2007 vyhlásil Senát USA odměnu ve výši 25 milionů dolarů za informace vedoucí k dopadení Bin Ládina. V roce 2011 byl Bin Ládín zabit ve své rezidenci týmem zvláštních amerických sil. Jeho tělo bylo „pohřbeno“ do Arabského moře kvůli obavám, aby se jeho hrob nestal poutním místem pro islámské radikály.

5.3.3. Abu Bakr Al-Bagdádí

Abu Bakr al-Bagdádí, vůdce džihádistické skupiny Islámský stát (IS), která byla odnož radikální skupiny al-Káida se narodil v roce 1971 v Iráku. Jeho náboženská sunnitská arabská rodina prohlašovala, že Abu Bakr pochází z kmene Quraysh proroka Mohameda – což se obecně považuje za klíčovou kvalifikaci proto, aby se stal kalifem. Po úspěšném absolvování školy se na začátku 90. let přestěhoval do hlavního města Bagdád. Získal zde bakalářské a magisterské tituly v islámských studiích. Během této

doby měl také přijmout salafismus a džihádismus. Po invazi, která svrhla Saddáma Husajna v roce 2003 Bagdadi pomohl založit islamistickou povstaleckou skupinu s názvem Jamaat Jaysh Ahl al-Sunnah wa-I-Jamaah, která zaútočila na americké jednotky a jejich spojence. Začátkem roku 2004 byl Bagdád zadržen americkými jednotkami ve městě Falluja a následně převezen do detenčního centra Camp Bucca. Ovšem Camp Bucca se stalo něco, čím je označována „univerzita“ pro budoucí vůdce IS. Vězni se radikalizovali a rozvíjeli důležité kontakty. Bagdád vedl modlitby, vydal kázání a vyučoval náboženské třídy, zatímco byl ve vazbě. Pro USA byl považován za hrozbu nízké úrovně a byl propuštěn po deseti měsících vězení. Po návratu navázal kontakt s nově vytvořenou al-Káidou a stal se proslulým díky své brutální taktice včetně poprav. Jeho spojenci ho věrně následovali od založení Islámského státu – odnože al-Káidy tedy od 4. ledna 2014. Na svém vrcholu Islámský stát kontroloval území sahající od západní Sýrie po východní Irák, uvalil brutální vládu na bezmála osm milionů lidí a generoval miliardy dolarů v příjmech z ropy, vydírání a únosu.¹⁴

Bagdádí byl zabit americkými vojáky dne 27. října 2019. Stalo se tak v jeho domě ve vesnici Bariša, pět kilometrů od tureckých hranic.

5.3.4. Šókó Asahara

Vůdce sekty Óm Šinrikjó (Nejvyšší pravda), se narodil v roce 1955. Po absolvování internátní školy pro zrakově postižené pracoval krátký čas jako akupunkturní léčitel. V roce 1982 byl zatčen za podvody při prodeji s léčivy. Po propuštění vstoupil do náboženské sekty Óm Šinsen, kde získal v průběhu třet let dominantní postavení. V roce 1987 přejmenoval sektu na Óm Šinrikjó. Koupili si pozemek ve vesnici pod horou Fudži a zde vystavěli centrum s laboratořemi, ubytovny a dalšími zařízeními. V roce 1990 se Asahara společně se svými 24 společníky pokusili kandidovat do parlamentních voleb. Jejich pokus však skončil nezdarem a podepsal se na ně značnými finančními ztrátami. Asahara obvinil vládu z manipulace s volebními hlasy a považoval se za oběť podvodu. Začal šířit vizi, že Japonsko bude zničeno kometou Austin a jediný možný způsob záchrany je opustit rodiny a přit se k setě. Tímto krokem získal zhruba pět set nových členů, kteří s sebou přinesli majetek v hodnotě tří set milionů korun. V březnu roku 1995 dal Asahara příkaz k akci s bojovým plynem sarinem v tokijském metru.

¹⁴ <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-50200392>

Asahara byl obviněn jako iniciátor řady zločinů spojených se sektou Óm šikrikó a následně odsouzen k trestu smrti oběšením. (Brzybohatý, 1999, 18)

Asahara byl popraven až v červenci 2018, spolu s dalšími šesti členy sekty.

5.4. Zbraně hromadného ničení

„Zbraně hromadného ničení, je skupina zbraní, která svými účinky vysoce přesahuje zbraně konvenční. Charakterické je pro ně rozsáhlé plošné působení. Rozlišujeme čtyři základní skupiny – zbraně biologické, zbraně chemické, zbraně radiační a zbraně jaderné“ (Brzybohatý, 1999, 177).

5.4.1. Biologické zbraně

„Biologické zbraně se řadí z hlediska účinnosti mezi zbraně hromadného ničení. Obsahují živé mikroorganismy (bakterie, rikettsie, viry) nebo jejich toxické produkty. Při infikování člověka, nebo zvířete dochází k jejich rychlému množení a tím k produkci toxinů, paralyzujících nebo usmrcujících oběť.“ (Brzybohatý, 1999, 175) Inkubační doba se odvíjí od odolnosti infikovaného jedince, druhu patogenní látky a dalších podmínek, ale zpravidla se její délka pohybuje mezi 24 hodinami až šesti týdny. Útok může nepozorovaně pokračovat několik týdnů bez možnosti obrany osob a zvířat, což zaručuje útočnickovi beztrestný únik. Biologické zbraně mají schopnost kontaminovat rozsáhlou oblast, včetně vody a půdy. Mohou být namířeny proti osobám, zvířatům nebo rostlinám. Biologické zbraně účinně vyvolávají paniku nejen mezi civilisty, ale i v ozbrojených silách. V případě masového nasazení mohou v relativně krátké době vyčerpat finanční, zdravotní a lidský potenciál státu. Cílem biologických zbraní nemusí být nutně likvidace protivníka, ale například znehodnocení pohonných hmot, či zásob jídla a pitné vody. Existuje znepokojující fakt, že země podporující terorismus, jako je Libye či Irák, disponují výzkumnými laboratořemi i zásobnou těchto zbraní. Účinek biologických zbraní nelze zcela kontrolovat, závisí i na klimatických a topografických podmínkách. Vždy existuje vysoké riziko zásahu mimo vytyčený cíl. Aby byl člověk, či zvíře infikován je třeba biologickou látku vdechnout, polknout nebo vpravit do krevního řečiště otevřenou ránou.

Biologické zbraně lze rozčlenit do třech základních skupin

1. Biologické zbraně obsahující viry – jako jsou viry neštovic, encefalitidy, žluté horečky či chřipky,
2. Biologické zbraně obsahující patogenní bakterie – anthrax, plicní mor a vozňivka,
3. Biologické zbraně obsahující organické jedy – botulin, ricin a mykotoxiny

5.4.2. Chemické zbraně

Historie používání chemických zbraní sahá již do roku 431-404 př.n.l. v průběhu peloponéských válek, kdy spartská vojska používala při bitvách toxické dýmy. Ve velkém měřítku byly moderní chemické zbraně použity během První světové války, kdy byl 22. 4. 1915 u belgického města Ypres použit německými vojsky chlór. Postupem času se vyvíjely stále dokonalejší typy chemických zbraní. Znovu došlo k použití CHZ v masivním měřítku během války ve Vietnamu mezi lety 1961-1971 a v průběhu Afghánské války mezi Irákem a Íránem.

Chemické zbraně členíme podle dvou základních kritérií. Prvním kritériem je možnost jejich použití v nosných systémech. Podle tohoto kritéria jsou dále CHZ děleny na pozemní, letecké, dělostřelecké a raketové. Druhým a významnějším hodnocením je hodnocení CHZ podle jejich účinku. V tomto případě můžeme CHZ rozdělit podle obsažené účinné látky na vyřazující, zneschopňující a dráždivé.

Vyřazující otravné látky se dále dělí na:

1. **Dusivé otravné látky** – chlór, fosgen, difosgen a trifosgen. Působí především na respirační systém, způsobuje podráždění kůže a sliznic. Po zasažení dochází k rozkladu plicní tkáně a k otoku plic.
2. **Zpuchýřující otravné látky** – yperit, lewisit. Vyznačují se výraznými lokálními účinky. Při zasažení kůže pronikají do podkoží a následně způsobují puchýře a obtížně hojitelné vředy. Dále vyvolávají záněty horních dýchacích cest, obtíže při polykání, bolesti hlavy, nevolností a poruchy krevetvorby.
3. **Nervově paralytické otravné látky** – tabun, sarin, soman a látka VX. Tyto látky disponují vysokou toxicitou a rychlým účinkem, který nastupuje do několika vteřin až minut. Do organismu proniknou trávicím a respiračním traktem, kůží a sliznicemi. Jsou bezbarvé a bez zápachu, mají kumulativní účinek a zasažení se

projevuje nervovými záškuby, třesem a křečemi. Smrt nastává příčinou obrny dýchacích svalů a zástavy srdeční činnosti.

4. **Zneschopňující otravné látky** – tvoří široké spektrum psychoaktivních látek. Způsobují poruchy vnímání myšlení a chování. Látka BZ způsobuje dočasnou (2-8hodin) psychickou neschopnost projevující se nevládnutelnými pocity strachu, halucinace, dočasné oslepnutí, neschopnost koordinace jednání a poruchy mozkové činnosti. Znamou látkou spadající do této skupiny je diethyl kyseliny lysergové (LSD).
5. **Dráždivé otravné látky** – Vyvolávají silné dráždění sliznic, projevují se slzením poruchami dýchání a poruchami nervové činnosti. Výsledek je závislý na druhu a koncentraci použité látky. Účinky látek odeznívají zpravidla do několika hodin. Častou jsou používány policisty při potlačování hromadných nepokojů nebo jako prostředek osobní ochrany. Z hlediska teroristického použití jsou dráždivé látky levnou a snadno dostupnou alternativou zbraní hromadného ničení. Teroristé používají tyto látky v uzavřených místech s vysokou koncentrací osob (stadiony, divadla, kina, koncertní sály, úřady, nákupní centra...) Obrana proti těmto zbraním je i z hlediska organizace velmi náročná.

(Brzybohatý, 1999, 178)

5.4.3. Jaderné zbraně

Tento druh zbraní hromadného ničení využívá jaderné štěpení a termonukleární reakce. Obvykle je složena z jaderné nálože, jejího nosiče a řídicího systému. Řadíme zde různé typy raket s jadernými hlavicemi, letecké pumy, torpéda, hlubinné pumy, miny a dělostřelecké náboje. Základem těchto zbraní je jaderná výbušnina, ve které za určitých podmínek může nastat řetězová jaderná reakce. Z hlediska bojového učení se jaderné zbraně dělí na taktické operačně taktické a strategické. Energie výbuchu jaderných zbraní se udává v tunách trinitrotoluenu. Jen pro představu, jaderné bomby svržené na Hirošimu a na Nagasaki měly sílu až dvaceti kilotun trinitrotoluenu. Dnes již existují daleko silnější jaderné zbraně. Důsledkem výbuchu je masivní tlaková vlna, která se v první fázi pohybuje směrem od centra výbuchu a následně opačným směrem. Má vysokou destruktivní sílu. Kombinace světelných a tepelných účinků výbuchu dokáže způsobit popáleniny a požáry na velkou vzdálenost. Dalším doprovodným jevem je ionizující záření, který má smrtící efekt na všechny živé organizmy. Radiace se usazuje v půdě, vodě i rostlinách a dokáže zamořit rozsáhlé oblasti až na několik desítek

let. Odstraňování radioaktivního zamoření si žádá velké množství technických, finančních i lidských zdrojů a je velmi obtížné.

Jsou potvrzeny pokusy teroristických skupin o nákup jaderných zbraní. Jako příklad můžeme uvést sektu Óm šinrikjó, která se pokoušela nakoupit jaderné zbraně v Rusku. Velkým nebezpečím jsou i státy, které disponují jadernými technologiemi a podporují terorismus. V tomto případě by mohly jaderné zbraně poskytnout teroristickým organizacím. Jaderné zbraně mají i četná omezení. Jednak je to vysoká cena a manipulace s radioaktivními materiály je komplikovaná a nebezpečná. (Brzybohatý, 1999)

5.5 Koronavirus-terorismus?

Ještě nedávno jsme se nejvíce obávali jaderné války. Měli jsme strach, že spory mezi jednotlivými zeměmi budou vyhroceny až do bodu, kdy jedna z nich použije jadernou zbraň a pohrbí tak miliony lidí. Ovšem já se nejvíce obávám jiné věci, která mi přijde vzhledem k aktuálnímu dění u nás i ve světě více nebezpečná a také více pravděpodobná. Bill Gates ve svém videu zveřejněném na internetu před pěti lety předpokládá, že v příštím desetiletí nezabije více než deset miliónů lidí jaderná zbraň, ale něco zcela jiného, menšího a mnohem nebezpečnějšího -vysoce nakažlivý virus! Vlády zemí investovaly obrovské sumy do jaderného zastrašování, ale na systémy proti šíření epidemie přispěli opravdu málo.

Vzhledem k aktuálnímu dění u nás i ve světě mě napadlo, že bych se chtěl s vámi v mé práci podělit o jednu z mnoha teorií, která je vázaná na koronavir SARS-CoV-2, které způsobuje onemocnění COVID-19. V těchto dnech se potýkáme s pandemií, která se dotýká nás všech. Buďto přímo, nebo nepřímo. Nemůžeme vycházet ven bez roušky, zavírají se továrny a lidé umírají po tisících. Strach a panika – takhle bych vystihl atmosféru posledních dní. Asi každý si klade otázku, kde se tento vir vzal a proč se tak masivně šíří. Samozřejmě existuje řada řekněme konspiračních teorií a je zde jedna, která mě zaujala. Některá Jedná se o tezi, která nastiňuje možnost genetické modifikace viru a jeho následné úmyslné vypuštění.

Pan Massimo Mazzucco, správce webu luogocomune.net, zveřejnil na internetu video, ve kterém toto podezření probírá a sestavuje systematický sled událostí, jež mají dokázat, že virus covid-19 je vytvořený uměle a nikoliv přirozeně a že byl úmyslně vypuštěn v Číně Americkým vojskem. Mazzucco na začátku videa zmiňuje článek Dr.

Brodericka, vědce, který otevřeně obvinil USA z genetické úpravy viru Ebola a následně jeho zatažení na území Afriky, o kterou se USA zajímala. Stalo se tak na podzim roku 2014. Tohle je jedna konspirační teorie, která se dále rozvětňuje a svým způsobem souvisí i s nynější pandemií způsobenou koronavirem. Proč by chtěl někdo úmyslně vypustit vir a riskovat tak životy nevinných lidí? Mazucco naznačuje, že rostoucí ekonomika Číny nebyla v zájmu USA. Čínská ekonomika padá na kolena v době, kdy se USA snaží všemi možnými způsoby čelit jejímu neustálému růstu. To, co se USA nepodařilo za dva roky celní války, virus dokáže za 2 měsíce. 31. ledna 2020 uveřejnila univerzita v Dillí výzkum s názvem *“Podivná podobnost jedinečných svazků HIV proteinů v Covid 19“* výzkum ukazuje, že vědci našli ve viru jasné stopy genetické manipulace. Ovšem záhadně je za dva dny stažena neznámo kam, bez jakéhokoli vysvětlení. Mazucco naznačuje, že vláda mohla univerzitu zatlačit do kouta a požadovat stažení práce. V případě že by univerzita neuposlechla, mohla by přijít o dotace či by čelila jiným nevýhodám. Zajímavé také je to, že doposud žádný vědec neodmítl údaje zveřejněné v tomto výzkumu. Dalším významným odborníkem, který podporuje tezi o genetické úpravě viru je profesor *“University of Illinois“* Francis Boyle, muž, který mimo jiné napsal v roce 1989 americký zákon o používání biologických zbraní. Sám profesor Boyle zveřejnil videa a rozhovory ve kterých potvrzuje že současný koronavirus je produktem genetického inženýrství.

Další indicií je zveřejněné video dne 26. února od Roberta Quaglia, s názvem *“Ohromující náhody“*, v němž jako další otevírá hypotézu o možnosti amerického angažování. Quaglia nachází možnou příležitost pro převoz viru do Číny, a to moderní vojenské hry, kterých se zúčastnilo tři sta amerických vojáků, a které se konaly ve Wuhanu – epicentrem nákazy odkud se nákaza rozšířila do celého světa v říjnu 2019. Bylo to tedy pár týdnů před vypuknutím epidemie v této konkrétní oblasti. Jen podotýkám, že inkubační doba tohoto onemocnění jsou dva týdny. Quaglio také říká, že se na těchto hrách účastnily armády z celého světa a tak by se mohla potenciálně nepoctivému národu poskytnout příležitost k propašování viru. S jistotou ale neukazuje na Američany. Před patnácti lety Quaglia ve své knize *“Mýtus o 11. září“* přijal možnost použití biologických zbraní. Je zajímavé, že po zveřejnění Quaglioova videa, které sklídilo obrovský úspěch a za několik dní dosáhlo více než 900 000 shlédnutí byla kniha stažena z prodeje na Amazonu pro nesplnění jejich standardů. Je možné, že si Amazon všiml nesplňujících standardů až po zhruba deseti letech?

13. března 2020 Čína oficiálně obviňuje USA, že převezli virus do jejich země. Žádá Američany o vysvětlení, kdy byl na jejich území Covid-19 a o zveřejnění pacienta 0. Číňané ovšem netvrdí, že virus Američané zavlekli do jejich země úmyslně, to by mohlo vyvolat mezinárodní krizi, ale poukazují na skutečnosti a pochybnosti. Pochybnosti také vyvolává podivné uzavření biotechnologické laboratoře s maximální bezpečností ve For Detrick, v Marylandu. Oficiální zdůvodnění uzavření je národní bezpečnost. Vystává také možnost, jestli vir nepochází z této laboratoře. O tyto hypotézy se ale mainstreamová média příliš nezajímají. Představme si, jaký tlak by vyvolalo, kdyby se v televizních relacích hovořilo o těchto pochybnostech. Nátlak veřejnosti by byl silný, a tak by to možná donutilo Americkou vládu objasnit, jak to je se správou této laboratoře. Z médií jsme se dozvěděli, že virus pochází z netopyra. Je to možné?

Dalším odborníkem, který zastává tezi o umělém vytvoření viru je česká biologka Mudr. Soňa Peková. Poskytla rozhovor, ve kterém to potvrzuje.

5.6.Financování teroristických skupin

Teroristické skupiny mají specifickou organizaci, logistiku, specifické školicí a vzdělávací systémy a to vše se neobejde bez značných finančních a materiálních zdrojů. Tento fakt také poukazuje na jednu z nejúčinnějších způsobů jak bojovat proti teroristickým organizacím – bojovat proti financování terorismu. Tato opatření jsou v mnoha případech výsledkem provádění usnesení Rady bezpečnosti OSN a uložením sankcí určitým fyzickým nebo právnickým osobám. Tento systém sankcí však disponoval velkým množstvím nedostatků, které byly většinou redukovány na nedodržení procesních práv fyzických nebo právnických osob, podle kterých se sankce uplatňují. Tyto nedostatky jsou mimo jiné ovlivněny Soudním dvorem. (Novak, 2018)

V důsledku teroristických útoků spáchaných sítí Al-Káida z 11. září 2001 je potřeba širší sledování zdroje financování získané mezinárodními teroristickými organizacemi. Tyto zdroje jsou hlavní životně důležitou silou pro udržení těchto aktivních skupin a také určující faktor pro rozsah jejich jednání. Kontrolu monitorování finančních operací byla prováděna pod záštitou Organizace spojených národů. Je známo, že významná část finančních zdrojů pochází z praní špinavých peněz, mezinárodních finančních systémů a vkladů v daňových rájích. Teroristické zločinecké organizace rovněž těží finanční

prostředky z obchodů se zbraněmi, z obchodování s lidmi a z dalších nezákonných činností jako je únos, vydírání, pirátství atd...

Praní špinavých peněz je složitý systém vyžadující trvalé monitorování. Jeho účinnost závisí na integrovaném úsilí členských států prostřednictvím výměny mezi zpravodajskými agendami a finančními zpravodajskými jednotkami. (Manea, 2019)

Odhaduje se, že aktiva teroristických skupin jsou významná a v některých případech překračují vojenský rozpočet mnoha rozvojových zemí s miliony dolarů. Tento fakt je také důvodem, proč se regiony, kde teroristické organizace působí vyznačují extrémní chudobou obyvatelstva a bankrotem místních obyvatel i vlády. Villamarin (2006) varuje, že odhady Světové banky naznačují, že finance teroristů pohybující se na mezinárodních ekonomických trzích čítají něco mezi šest seti až sedmi sty biliony dolarů a to především z obchodování s drogami. Tyto prostředky jsou určeny na financování teroristických skupin v Africe a na Středním východě. (Manea, 2019)

Teroristické sítě potřebují finance na různé potřeby, jako jsou:

Propagace a ideologie,

Nábor nových členů,

Cestovní ujednání,

Interní cestovní výdaje (nákup, či pronájem domů, automobilů),

Náklady na formování členů,

Padělání nebo nákup dokumentů,

Výplaty úplatků,

Nákup vybavení, zbraní, střeliva a výbušnin,

Nákup zboží pro členy skupiny,

Náklady na komunikaci,

Školení,

Náklady pro příbuzné teroristů, kteří padli v akci.

„Z důvodu objemu obchodovaných peněz se formují teroristické skupiny do správy podobné správě soukromých společností, protože jejich úspěch závisí na finančním řízení, které umožní jejich růst a budoucí operace“ (Manea, 2019, 4).

Původ finančních zdrojů nepochází výhradně z praní špinavých peněz. Autoři Bechara a Manzano (2009) tvrdí, že existují v zásadě dva primární zdroje financí – a to interní a externí. Interní zdroje jsou vytvářena zdaněním obyvatelstva a společnosti, placení za vykoupení u únosů osob a zisky obchodníků z prodeje drog a opia. Dále dobrovolné příspěvky sympatizujících jedinců a náboženských organizací. Externí zdroje zahrnují dary od států s politickými a ekonomickými zájmy. (Manea, 2019)

Rok 2000 se stal mezníkem ve financování terorismu prostřednictvím dvou hlavních iniciativ přijatých organizací OSN. První je Palermská úmluva, která byla přijatá 4. prosince 2000 a která prohlubuje otázku praní špinavých peněz a korupce. Druhá je Mezinárodní úmluva za potlačení financování terorismu, která byla připravena k podpisu 10. ledna 2000.

6. ZÁVĚR

Je známo, že se celá Evropa vlivem migrace mění, což mohu sám potvrdit díky mým cestám do zahraničí. Měl jsem možnost žít dva roky v Itálii a ve Francii což mi umožňuje posoudit změnu skladby obyvatelstva. Například v Marseille žijí již převážně muslimové a sám jsem měl pocit, že se nenacházím v evropské zemi, ale v některé z muslimských zemí. Není to samozřejmě jen migrace, co mění skladbu obyvatelstva, ale také porodnost evropské populace, která je mnohem nižší, než kdy dříve. Ženy odsouvají mateřství do pozdního věku a pro mnoho evropských rodin je naprosto normální mít pouze jedno, maximálně dvě děti. Všechny tyto souvislosti mě nutí přemýšlet, jak bude Evropa vypadat za pár desítek let. Bude opravdu naše Evropská populace potlačena? Pro odpověď na tuto otázku si budeme zřejmě muset ještě několik let počkat, ovšem statistiky hovoří jasně a už teď' nastiňují možnou odpověď pro mou předchozí otázku.

Historie terorismu je téměř tak dlouhá, jako samotná historie lidstva. Ať už hovoříme o starověku, středověku či novověku, ve všech těchto dobách nás provázel a negativně ovlivňoval. Teroristické skupiny jsou velmi vynalézavé ve způsobu náboru nových členů. K radikalizaci využívají nápravná zařízení, věznice, církevní budovy, sociální sítě či migrační centra. Aby mohla teroristická organizace efektivně fungovat, potřebuje značné materiální zdroje. V některých případech existuje přímý vztah mezi státem a teroristickou skupinou. Organizaci financuje stát a ta je na oplátku připravena sloužit v případě potřeby. Mezi nejčastější typy teroristických útoků patří bombové útoky, únosy a vydírání. Od roku 2001 jsme svědky vstupu Islamistického terorismu na světovou scénu. Ten se zapsal do dějin moderní historie útokem na newyorské mrakodrapy a od té doby své teroristické útoky směřuje nejen proti Americe, ale i proti Evropě. Nejobávanější a také nejznámější teroristickou skupinou je al-Káida a její odnož Islámský stát. Tyto organizace mají na svědomí tisíce životů a zorganizovaly stovky teroristických útoků, ke kterým se hrdě hlásí. Obě zmiňované skupiny zastávají extrémně fundamentalistickou verzi sunnitského islámu – salafismus. K odvrácení plánovaných teroristických útoků má vláda každé země připravený plán pro zajištění úspěšné protiteroristické operace, stanovující jednotlivé kroky a opatření, které je nutné vykonat v případě teroristického útoku. Vzhledem k neustále se měnícímu prostředí je třeba tyto plány pravidelně aktualizovat.

Vlivem strachu z teroristických útoků, které zasáhly Evropu v posledních letech, cítím jisté napětí mezi Evropany a muslimy. Chtěl bych apelovat na lidi, že nelze pohlížet na každého muslima jako na potencionálního teroristu. Tato problematika je velice komplikovaná a rozsáhlá a nechci se dostat do jiných sfér a oborů, ale pokládám za nezbytné mít na paměti to, že je třeba přistupovat ke všem individuálně a nepoddávat se předsudkům.

Dovolil jsem si vložit aktuální vsuvku o pandemii, která nás všechny v posledních měsících a dnech postihuje. Zaujala mě jedna z teorií, která naznačuje genetickou modifikaci viru a jeho následné vypuštění za účelem rozvratu ekonomiky. Mě osobně tato hypotéza velice zaujala. Chtěl bych zdůraznit, že jsou to pouze teorie a jejím zveřejněním nechci nikoho poškodit, ani obvinít.

Tuto práci si kromě mě a mého mentora četla má babička, se kterou často probíráme historii, především druhou světovou válku, kterou zažila jako malé dítě. Velmi se zajímá o aktuální dění u nás i ve světě a když zjistila téma, na které svou práci píše, chtěla si ji přečíst. Vždy mi připomíná jednu podstatnou věc a to že aby zlo rozkvétalo, je potřeba, aby dobří lidé nic nedělali.

V průběhu psaní této práce jsem se dozvěděl řadu zajímavých věcí. Netušil jsem, kolik organizací stojí za bojem proti terorismu nebo jak je složitý systém financování teroristické organizace. Velmi zajímavou informací pro mě byla také teorie spojená s koronavirem. Naučil jsem se efektivněji čerpat z literatury a vyhledávat ve vyhledávacích databázích. Ve své práci bych rád dále pokračoval a ještě více prohloubil výše interpretované kapitoly.

Modlím se za všechny oběti teroristických činů a pevně věřím, že dobro vždy zvítězí nad zlem.

7. SOURHN

Terorismus nelze ze světa zcela odstranit, ale lze omezovat jeho projevy, mírnit jeho dopady a pokusit se ničit ekonomiku teroristických skupin, což je dle mého názoru nejúčinnější metoda, jak terorismus omezit. Odříznout teroristické skupiny od finančních toků a znemožnit jim přístup ke zbraním, možnost výcviku, náboru nových členů atd.

Důležitou roli v boji proti terorismu hrají zpravodajské služby jednotlivých států a výměna informací mezi jejich agendami. Spolupráce na globální úrovni je nezbytným předpokladem pro boj s terorismem. Jedná se de facto o nekonečný proces shromažďování a analyzování informací, které mají pomoci s dopadením teroristů.

Specifickým druhem terorismu je takzvaný Islámský terorismus, jehož pachatelé páchají teroristické útoky pod záštitou Islámu. Jedná se o silně extremistické jedince a skupiny, jež usilují o šíření Islámu – džihád. Vedení této „svaté války“ má za úkol každý věřící, kterému je přislíbeno „čestné místo“ v ráji v případě, že by padl v boji. Islámský terorismus se rozšířil až v posledních dvou desetiletích. I přesto, že v historii se Perská říše rozkládala až na území Evropy, po jejím vytlačení se dlouho muslimové udržovali na území Asie. Saddám Husajn vládl v Iráku pevnou rukou a jeden z největších teroristických útoků mimo Asii se odehrál 11. Zářím 2001 v Americe. Při mé

cestě do Kanady mi místní obyvatelé, kteří jsou mimochodem velice přátelští a pohostinní řekli, že kolovaly teorie o tomto útoku, stejně jako teď kolují o pandemii koronaviru. Americká armáda měla zinscenovat útok, aby měla dobrou záminku pro uskutečnění ofenzívy v Iráku a také na sesazení tehdejšího prezidenta – Saddáma Husajna. Je opravdu možné, aby vláda některé země byla schopná zrežimovat útok proti sobě samé, aby dosáhla ekonomických výhod? Zdá se mi, že dílky tvořící tento obraz do sebe poměrně dobře zapadají. Mohla Amerika pomyslně spustit sérii teroristických útoků v důsledku vměšování se do politiky autonomní země?

V důsledku různých teroristických útoků jsme měli možnost seznámit se se zbraněmi, kterými lze páchat tyto činy. Myslím, že doba, kdy jsme se obávali jaderných útoků, je pryč a nastává éra, kdy bychom se měli obávat něčeho mnohem menšího a také mnohem nebezpečnějšího – vysoce nakažlivého viru. V posledních dnech jsme přímými bojovníky proti jednomu velice nebezpečnému viru, který ochromil téměř celý svět. Neměly by vlády jednotlivých států investovat větší sumy do obrany proti infekčním onemocněním, namísto investování obrovských sum do jaderného zastrášení?

8. SUMMARY

Terrorism cannot be totally removed from the world, but it is possible to reduce its manifestations, mitigate its effects and try to destroy the economies of terrorist groups, which, in my opinion, is the most effective method of reducing terrorism. Cut off terrorist groups from financial flows and prevent them from accessing weapons, training, recruiting, etc.

National intelligence and the exchange of information between its agendas play an important role in the fight against terrorism. Global cooperation is a prerequisite for combating terrorism. This is de facto an endless process of gathering and analyzing information to help capture terrorists.

A specific type of terrorism is the so-called Islamic Terrorism, whose perpetrators commit terrorist attacks under the auspices of Islam. These are strongly extremist individuals and groups seeking to spread Islam - jihad. The leadership of this "holy war" is the task of every believer who is promised a "place of honor" in paradise if he falls in battle.

As a result of various terrorist attacks, we have had the opportunity to learn about the weapons that can be used to commit these acts. I think the time when we were afraid of nuclear attacks is gone and there is an era when we should be afraid of something much smaller and also more dangerous - a highly contagious virus. In recent days, we have been direct warriors against one very dangerous virus that has crippled almost the whole world. Shouldn't national governments invest larger sums in defense against infectious diseases, instead of investing huge sums in nuclear intimidation?

9. REFERENČNÍ SEZNAM

- Abdel-Samad, H. (2016). *Islámský fašismus*. Praha: Euromedia Group, a.s – Knižní klub. ISBN 978-80-242-5533-0.
- Al-Dayel, N., Mumford, A., & Bales, K. (2020). Not Yet Dead: The Establishment and Regulation of Slavery by the Islamic State. *Studies in conflict & Terrorism*. 1-25.
- Ahmad, F., Monaghan, J. (2019). Mapping criminological engagements within radicalization studies. *British journal of criminology*.
- Altier, M.B., Thoroughgood, C. N., Horgan, J.G. (2014). Turning away from terrorism: Lessons from psychology, sociology, and criminology. *Journal of peace research*.
- Azani, E., & Koblentz-Stenzler, L. (2019). Muslim Converts Who Turn to Global Jihad: Radicalization Characteristics and Countermeasures, *Studies in Conflict & Terrorism*.
- Allen, CH. E. (2007). Threat of Islamic Radicalization to the Homeland. *Senate Committee on Homeland Security and Government Affairs*. 4.
- Babenko, O., Kuzmina, O., Yusupova, L. (2016). Extremism prevention at english classes with students.
- Blanca, M., Shifrovith, A., Madmon, M., Elgarisi, M., Dachir, S., & Lazar, S...(2019). Retrospective determination of regenerated nerve agent sarin in human blood by liquid chromatography-mass spectrometry and in vivo implementation in rabbit. *Archives of toxicology*, 94, 103-111.
- Bonanate, L. (1994). *Mezinárodní terorismus*. Praha: Columbus, s.r.o. ISBN 80-85928-45-0.
- Borum, R. (2014). Psychological Vulnerabilities and Propensities for Involvement in Violent Extremism. *Behavioral sciences & the law*.
- Brzybohatý, M. (1999). *Terorismus I*. Praha: Police History. ISBN 80-902-2670-1-7.
- Brzybohatý, M., (1999). *Terorismus II*. Praha: Police History. ISBN 80-902-670-4-1.

- Doosje, B., Moghaddam, F., Kruglanski, A.W., De Wolf, A., Mann, L., & Feddes, A.R.,(2016). Terrorism, radicalization and de-radicalization. *Current opinion in psychology*.
- Eremina, N. V., Lowe, D. (2018).Islamis state's communication strategy in Russia and the UK: A comparative study of problems and ways to counter them.
- Hesová, Z. (2017). Radikalizace, ideologie a islámský fundamentalismus. *Briefing paper. 1-12*.
- Irina, I. (2018). Cooptarea Mass-Media Ca Partener n Contraterorism (Co-opting the Media as a Partner in Counterterrorism). *SSRN Electronic Journal*.
- Katalan, S., Lazar, S., Brandeis, R., Rabinovitz, I., Egoz, I., & Grauer, E...(2013). Magnesium sulfate treatment against sarin poisoning: dissociation between overt convulsions and recorded cortical seizure activity. *Archives of toxicology*, 87, 347-360.
- Kruglanski, A., Gelfand, M.J., Belanger, J., Sheveland, A., Hetiarachchi, M., & Gunaratna, R. (2014). The Psychology of Radicalization and Deradicalization: How Significance Quest Impacts Violent Extremism. *Political psychology*.
- Lunde, Paul. (2004). *Islám*. Praha: A dorling kindersley book. ISBN 80-242-1093-2.
- Manea, GC., Paun, CV. (2019) Terrorist Threats on the Economic System and Combating Financing Terrorist Organizations. *Proceedings of the international konference on business excellence. 13(1), 920-932*.
- Novak, S. (2018) Development of the system of sanctions against natural and legal persons, groups and non-state entities connected with terrorism in the legal order of the United nations from the perspective of the court of justice of the european union. *Zbornik pravnog fakulteta sveucilista u rijeci. 39(3), 1371-1394*.
- Pfundmair, M., Aßmann, E., Kiver, B., Penzkofer, M., Scheuermeyer, A., Larissa Sust & Holger Schmidt. (2019). Pathways toward Jihadism in Western Europe: An Empirical Exploration of a Comprehensive Model of Terrorist Radicalization. *JournalTerrorism and Political Violence*.

Powis, B., Randhawa, K., Bishopp, D. (2019). An Examination of the Structural Properties of the Extremism Risk Guidelines (ERG22+): A Structured Formulation Tool for Extremist Offenders. *Terrorism and political violence*.

Reitano, T., Clarke, C., & Adal, L. (2010). *Examining the Nexus between Organised Crime and Terrorism and its implications for EU Programming*. *CT Morse Counter-Terrorism* (pp. 1–28).

Rushchenko, J., Kupatadze, A., Argomaniz, J. (2019). Terrorist recruitment and prison radicalization: Assessing the UK experiment of 'separation centres'. *European Journal of Criminology*, 16(3).

Internetové zdroje

<https://www.youtube.com/watch?v=mIQPjaPobV8&feature=youtu.be>

https://www.youtube.com/watch?v=6Af6b_wyiwI&feature=youtu.be&fbclid=IwAR33b2Oe8LWxBKk97B5yp7n1R16gAjWdBYUxiurmhD7fU53kzcJTalzoRbI

<https://cs.wikipedia.org/wiki/T%C3%A1lib%C3%A1n>

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Hizball%C3%A1h>

<https://www.cambridge.org/core/services/aop-cambridge-core/content/view/8F1AB40A6DD5C7D4E77209BA006F07F6/S0002020618001415a.pdf/div-class-title-virginia-comolli-span-class-italic-boko-haram-nigeria-s-islamist-insurgency-span-london-hurst-and-co-2015-vii-230-pp-acknowledgments-maps-notes-index-27-95-cloth-isbn-9781849044912-div.pdf>

https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_skupin_ozna%C4%8Den%C3%BDch_za_teroristick%C3%A9